KALENDARIVM GREGORIANVM PERPETVVM.

CVM PRIVILEGIO SVMMI Pontificis, Senatus Veneti, & aliorum Principum.

De consensu Auctoris.

Venetiis, Apud Ioannem Bapt. Sessam, & Fratres. M D LXXXII.

GREGORIVS EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

INTER grauissimas pastoralis officij nostri curas, ea postrema nō est, vt q̄ à sacro Tridētino Cōcilio Sedi Apostolicæ reseruata sunt, illa ad finē optatū, Deo adiutore, perducant. Sane eiusdē Cōcilij Patres, cū ad reliquā cogitationē Breuiarij quoq. curā adiungerent, tēpore tñ exclusi rē totā ex ipsius Concilij decreto ad auctoritatem & iudiciū Romani Pōtificis retulerūt. Duo aūt Breuiario p̄cipue cōtinent, quorū vnū p̄ces, laudesq. diuinas festis p̄festisq. diebus psoluēdas cōplectitur, alterū ptinet ad annuos Paschæ, festorumq. ex eo pendentiū recursus Solis & Lunę motu metiēdos. Atq. illud quidē felicis recordationis Pius V. prædecessor noster absoluēdū curauit, atq. edidit; Hoc vero, quod nimirū exigit legitimā Kalendarij restitutionē, iādiu à Romanis Pontificibus p̄decessoribus nostris, & sępius tētatū est, verum absolui, & ad exitum perduci ad hoc vsq. tēpus non potuit, q rationes emendandi Kalendarij, quæ à cælestium motuū peritis proponebantur, ꝓpter magnas, & ferè inextricabiles difficultates, quas huiusmodi emēdatio semper habuit, neq. perennes erāt, neq. antiquos Ecclesiasticos ritus incolumes (qđ in primis hac in re curādū erat) seruabāt. Dum itaq. nos quoq. credita nobis, licèt indignis, à Deo dispensatione freti, in hac cogitatione curaq. versaremur, allatus est nobis liber a dilecto filio Antonio Lilio artium & medicinę doctore, quem quondā Aloysius eius germanus frater cōscripserat, in quo per nouū quendā Epactarum Cyclum ab eo excogitatū, & ad certā ipsius Aurei numeri normā directū, atq. ad quācumq. anni solaris magnitudinē accōmodatū, omnia quæ in Kalēdario collapsa sunt, cōstāti ratione & sęculis omnibus duratura, sic restitui posse ostendit, vt Kalendariū ipsum nulli vnquā mutationi in posterū expositū esse videatur. Nouā hanc restituendi Kalēdarij rationem exiguo volumine cōprehensam ad Christianos Principes, celebrioresq. vniuersitates paucos ante annos

nos

nos misimus, vt res, quæ omniũ cõis est, cõmuni etiã omniũ consilio pficeretur, illi cũ, quæ maxime optabamus, cõcordes respõdissent, eorũ nos omniũ cõsensione adducti, viros ad Kalẽdarij emẽdationẽ adhibuimus ĩ alma Vrbe harũ rerũ peritissimos, quos lõge ante ex primariis Christiani orbis nationibus delegeramus, Ij cũ multũ tpis, & diligẽtię ad eã lucubrationẽ adhibuissẽt, & Cyclos tã veterũ, quã recẽtiorũ vndiq. cõqsitos, ac diligẽtissime pẽsos inter se contulissent, suo & doctorũ hominũ, qui de ea re scripserunt, iudicio hunc pcęteris elegerunt Epactarũ Cyclum, cui nonnulla etiam adiecerunt, quę ex accurata circumspectione visa sunt ad Kalendarij perfectionem maxime pertinere.

Consideràtes igitur nos, ad rectam Paschalis festi celebrationẽ iuxta sanctorũ patrũ, ac veterũ Romanorũ Põtificũ, pſertim Pij & Victoris primorũ, necnõ magni illius ęcumenici Cõcilij Nicęni, & aliorũ sanctiones, tria necessario coniũgẽda, & statuẽda eẽ, primũ certã Verni æqnoctij sedẽ, deinde rectã positionẽ xiiij. Lunę primi mẽsis, q̃ vel in ipsum ęquinoctij diẽ incidit, vel ei proxime succedit, postremo primũ quemq; diẽ Dominicũ, qui eandẽ 14 Lunã sequitur curauimus nõ solũ æquinoctiũ Vernũ in pristinã sedẽ, a qua iã à Cõcilio Nicęno decẽ circiter diebus recessit, restituẽdũ, & xiiij. Paschalẽ suo in loco, a quo quatuor, & eo amplius dies hoc tẽpore distat, reponendã, sed viã quoq. tradendã & rõnẽ, qua cauetur, vt in posterũ æqnoctiũ, & 14 Luna à ꝓpriis sedibus nunquam dimoueãtur. Quo igitur Vernũ ęqnoctium, qđ à Patribus Concilij Nicęni ad xij. Kal. Aprilis fuit constitutũ, ad eandẽ sedem restituatur; Præcipimus, & mandamus, vt de mense Octobri anni 1582. decem dies inclusiue a tertia Nonarũ vsq ad pridie Idus eximantur, & dies, q festũ S. Francisci iiij. Nonas celebrari solitũ sequit', dicatur Idus Octob'. atq. in eo celebretur festum SS. Dionysij, Rustici, & Eleutherij martyrum, cum commemoratione S. Marci Papę & confessoris, & SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apuleij martyrum. Septimodecimo vero Kal. Nouemb. qui dies proxime sequitur, celebretur festum Sancti Calisti Papæ & martyris. Deinde xvj. Kalen Nouemb fiat officium & Missa de Dominica xviij. post Pentecosten, mutata litera Dominicali G, in C. Quintodecimo deniq. Kal. Nouemb.

 dies

dies festus agatur S. Lucæ Euangelistę, à quo reliqui deinceps agantur festi dies, prout sunt in Kalendario descripti. ¶ Ne vero ex hac nr̄a decē dierū subtractione alicui qd' ad annuas vel menstruas pręstationes ptinet, p̄iudiciū fiat, partes iudicū erunt in cōtrouersiis, q̄ sup hoc exortæ fuerint, dictæ subtractionis rōnē habere, addēdo alios x. dies in fine cuiuslibet præstationis. ¶ Deinde ne in posterum a xij. Kal. Apri. æquinoctiū recedat, statuimus Bissextū quarto quoq. anno (vti mos est) cōtinuari debere, p̄terquā in cētesimis annis, qui quāuis Bissextiles antea semp fuerint, qualē ēt esse volumus annū 1600. post eū tamē, qui deinceps consequentur cētesimi, non oēs Bissextiles sint, sed in quadringētis q. busq. annis primi quiq. tres cētesimi sine Bissexto transigātur, quartus vero quisq. centesimus Bissextilis sit, ita vt Annus 1700. 1800. 1900. Bissextiles nō sint, Anno vero 2000. more cōsueto dies Bissextus intercaletur, Februario dies 29. cōtinēte: idēq. ordo intermittēdi, intercalādiq. Bissextū diē in quadringentis quibusq. annis perpetuò conseruetur. ¶ Quo itē xiiij. Paschalis rectè inueniat, itaq. dies Lunę iuxta antiquū Ecclesiæ morē ex Martyrologio singulis diebus ediscēdi fideli populo verè proponant, statuimus, vt amoto aureo num. de Kalend. in eius locum substituatur Cyclus Epactarum, qui ad certā (vt diximus) aurei numeri normam directus efficit, vt nouilunium, & 14. Pascalis vera loca semp retineāt. Idq. manifeste apparet ex nostri explicatione Kalendarij, in quo descriptæ sunt ēt tabulæ Paschales secundū Priscum Ecclesiæ ritū, quo certius & facilius sacrosanctū Pascha inueniri possit. Postremo quoniam partim ob decē dies de Mēse Octobri anni 1582. (qui correctionis annus rectè dici debet) exemptis, partim ob ternos ēt dies quolibet quadringētorum annorum spatio minime intercalandos, interrumpatur necesse est Cyclus literarū Dominicalium 28. annorū ad hanc vsq. diē vsitatus in Ecclesia Romana, Volumus in eius locū substitui eundē Cyclū 28. annorū ab eodē Lilio tū ad dictū ītercalādi Bissexti in cētesimis annis rōnē, tū ad quācunq. anni solaris magnitudinē accōmodatū, ex quo litera Dn̄icalis bn̄ficio Cycli solaris ęq̄ facilè, ac pri⁹, vt in proprio canone explicatur, reperiri pōt in perpetuū. ¶ Nos igitur, vt quod proprium Pont. Max. esse solet, exequamur,

quamur, Kalendariũ immẽsa Dei erga Ecclesiam suã benignitate iam correctũ atq. absolutũ hoc nostro decreto probamus, & Romæ vnà cum Martyrologio imprimi, impressumq. diuulgari iussimus. Vt vero vtrumq. vbiq. terrarũ incorruptũ, ac mendis & erroribus purgatum seruetur, omnibus in nostro & S.R.E. dñio mediate vel immediate subiecto commorantibus impressoribus sub amissionis librorũ, ac centum ducatorum auri Cameræ Apostolicæ ipso facto applicandorũ, aliis vero in quacunq. orbis parte consistentibus sub excommunicationis latæ sententiæ, ac alijs arbitrij nostri Pœnis, ne sine nostra licentia Kalendarium, aut Martyrologium simul vel separatim imprimere, vel proponere, aut recipere vllo modo audeant vel p̃sumant, prohibemus.

¶ Tollimus aũt, & abolemus omnino vetus Kalendariũ, volumusq. vt omnes Patriarchę, Primates, Archiepiscopi, Epi, Abbates, & cæteri Ecclesiarũ Præsides, nouum Kalendarium (ad quod ẽt accommodata est ratio Martyrologij) pro diuinis officiis recitandis, & festis celebrandis in suas quisq. Ecclesias, Monasteria, Cõuentus, ordines, militias, & diœceses introducãt, & eo loco vtantur tã ipsi, quàm cæteri oẽs p̃sbyteri, & clerici sæculares, & regulares vtriusq. sexus, necnõ milites, & oẽs Christi fideles, cuius vsus incipiet post decem illos dies ex mense Octob. anni 1582. exemptos. Iis, vero, qui adeo longinquas incolunt regiones, vt ante præscriptum à nobis tempus harum literarum notitiã habere nõ possint; liceat, eodem tamẽ Octobri mẽse insequẽtis anni 1583. vel alterius, cum primũ, s. ad eos hæ nostræ literæ peruenerint, modo à nobis paulo ante tradito eiusmodi mutationẽ facere, vt copiosius in nostro Kal. anni correctionis explicabit.

¶ Pro data aũt nobis à Domino auctoritate hortamur, & rogamus charissimum in Christo filiũ nostrum Rodulphum Romanorũ Regem Illustrẽ in Imperatorẽ electũ, cęterosq. Reges, Principes, ac Respublicas, iisdemq. mãdamus, vt quo studio illi à nobis contenderunt, vt hoc tã pręclarũ opus p̃ficeremus, eodẽ, immo ẽt maiore, ad cõseruãdã in celebrãdis festiuitatibus inter Christianas nationes concordiã, nostrũ hoc Kalendariũ & ipsi suscipiant, & à cunctis sibi subiectis populis religiose suscipiẽdũ, inuiolateq. obseruandũ curẽt.

¶ Verum quia difficile foret præsentes literas ad vniuersa

Christiani orbis loca deserti, illas ad Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ aluas, & in acie Campi Flore publicari & affigi, & earundē literarū exemplis, etiam impressis, & voluminibus Kalendarij, & Martyrologi insertis & præpositis, siue manu tabellionis publici subscriptis, nec non sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eandē prorsus indubitatam fidem vbiq. gentiū & locorum haberi præcipimus, quæ originalibus literis exhibitis omnino haberetur. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostrorum præceptorum, mandatorū, statutorum, voluntatis, probationis, prohibitionis, sublationis, abolitionis, hortationis, & rogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare p̄sumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Datū Tusculi Anno Incarnationis Dñicæ M D LXXXI. Sexto Kal. Martij. Pontificatus nostri Anno Decimo.

Cæs. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi Millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, Indictione decima, Die vero Iouis prima mensis Martij, Pontificatus vero Sanctissimi in Christo patris, & D. N. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno eius Decimo Retroscriptæ literæ Apostolicæ publicatæ & affixæ fuerūt in Valuis Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariç Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Scipionem de Octauianis Apostolicum Cur.

Franciscus Baron Magister Cursorum.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

CVM nos nuper Kalendarium Romanum summa diligentia & industria de mandato nostro correctum, & absolutū approbantes, illud vna cum opere nouæ rationis corrigendi eiusdem Kalēdarij, ac Martyrologio iuxta ipsius operis calculum à quondam Aloysio Lilio accurate confecto, & cōpilato imprimi, impressumque diuulgari iusserimus, prout in nostris literis desuper cōfectis plenius continetur. Nos ad laboriosam & indefessam operā in huius Kalendarij restitutione à dilecto filio Antonio etiam Lilio Vmbriaticen. in artibus, & Medicina magistro, & dicti Aloysij fratre germano, Vrbis incola egregie nauatam, debitum respectum habentes, ac operæ pretium fore censentes, vt cuius diuturnis vigiliis & laboribus, opus restitutionis Kalēdarij huiusmodi magna-

cæ

ex parte ad perfectionem deductũ eſt, ita queq. eius cura, & ſolicitudine in lucẽ prodeat, ac à mendis, & erroribus cõſeruetur. Et ꝓpterea volẽtes eundẽ Ant. vt ẽt induſtriç, & vigiliarũ ſuarũ effectu lætari valeat, fauore proſequi gratiç ſpecialis, Motu proprio non ad dicti Ant. aut alterius pro eo nobis deſuper oblata petitionis inſtãtiã, ſed ex certa nr̃a ſciã, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eidẽ Ant. ꝙ ad decenniũ proximũ nullus ꝑ vniuerſum orbẽ Chriſtianũ conſtitutus, cuiuſcunq. ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerit, Kalendariũ. ac opus, & Martyrologium hmõi, vel eorum aliquã partẽ, ſeu quodcũq. aliud, quod quomodolibet deducatur, aut dependeat ab opere correctionis eiuſdem Kalendarij, & oĩno à Cyclo Epactarũ, & modo æquationis Anni Solaris, & Lunaris ab Aloyſio prædicto inuentis, ſine dicti Antonij, vel ſuorũ hæredum expreſſa licentia imprimere, aut imprimi facere, vel prçterquã de licentia hmõi vendere, aut venalia proponere, ſeu in propria domo, vel alibi, etiam ex mutuo, vel dono, aut aliàs habere, & tenere poſſit, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium concedimus, & indulgemus. Diſtrictius inhibentes omnibus & ſingulis vtriuſq; ſexus perſonis, præſertim Typographis, Bibliopolis, & librorũ impreſſoribus, ac mercatoribus tam in Italia, quam extra eam, & in quacunque mundi parte exiſtẽ. in virtute S. Obedientiæ, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ, a qua niſi a nobis, & pro tpe exiſten. Rom. Pont. ſatisfacto prius de dãno, & pœna appoſita præterquã in articulo mortis, abſolui nõ poſſint: In terris vero S. R. E. mediatè, vel immediatè ſubiectis, amiſſionis librorũ, ac mille ducatorũ auri de Camera, pro vna Cameræ Apoſtolicæ, & pro altera medietatibus dicto Antonio, ſuisq; hæredibus applican. pçnis, & per eos, & alios quoſcunq; ipſis auxiliũ, conſilium, vel fauorem præſtan. & talia facien. tacen. & nõ reuelan. cuiuſcunq; ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & dignitatis exiſten. totiens, quotiẽs id fecerint, ipſo facto, abſq. alia declaratione incurren. ne dicto decẽnio durante, Kalendariũ, ac opus, & Martyrologiũ hmõi, vel aliquam eorũ partẽ, ſeu quodcunq. aliud, qđ quomodolibet deducatur, aut dependeat ab eiſdẽ, vt præfertur, ſub quacunq. forma alicubi, abſq; expreſſa licẽtia, & aſſenſu Antonij & hçredũ præfatorũ imprimere, ſeu imprimi facere: aut per quoſuis, prçterquã de licentia hmõi impreſſa vendere, ſeu venalia ꝓponere, ſeu in propria domo, vel alibi, ẽt ex mutuo, vel dono, aut aliàs habere, vel tenere audeant, vel p̃ſumant. Præcipientes ẽt oĩbus, & ſingulis, qui officiũ diuinũ recitare tenentur, in virtute Sanctæ Obedientiæ, ne alio vtãtur Kalendario, quã hoc Romæ impreſſo, aut alio, quod de licentia prædicti Antonij Lilij, vel eius hæredũ, alibi fuerit impreſſum. Cũ n. omnes Canones huius Kalendarij ſint noui, noua ẽt Cycli Epactarum, literarumq. Dominicaliũ deſcriptio, fieri vix poterit, quin in impreſſione error committatur, niſi illi, qui rẽ plane perceperint, rationemq. huius Kalendarij penitus cognouerint, aſſidue aſſiſtãt. Ex quo non parua diuerſitas in celebratione feſtorũ mobilium, & pronunciatione Lunæ in Martyrologio oriretur. Qui autẽ ſecus fecerit, excommunicationem latæ ſententiç incurrat, ſciatq. ſe in recitando

 citando

citando Officio non satisfecisse. Decernentes præsentes literas sub quibusuis similiũ vel dissimilium gratiarum reuocationib. suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionib. a nobis & successorib. nr̃is ꝑ tp̃e emanatis nullatenus cõprehẽdi, sed ſp ab illis exceptas, & quoties illę emanabunt toties in pristinũ, & eũ, in quo antequã emanarẽt statũ restitutas, & repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo sub quacũq. ẽt posteriori, data ꝑ Antoniũ & successores p̃dictos qñcũq. eligẽda, cõcessas fore, & eẽ, sicq. ꝑ quoscũque Iudices, & cõmissarios, ẽt causarũ Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicãdi, & interpretãdi facultate, & auctoritate, vbiq. iudicari & definiri debere, nec nõ irritũ, & inane, q̃cq̃d secus sup his a quoquã, quauis auctoritate, sciẽter, vel ignorãter cõtigerit attẽtari. Quo circa mãdamus venerabilib. Fratrib. Patriarchis, Archiepiscopis. Ep̃is, & aliis locorũ ordinariis, necnõ dilectis filiis eorũ Vicariis, & officialib. generalibus. ac ꝑ nobis, & ꝑ tp̃e existẽtis Ro. Pont. in statu tẽporali S.R.E. Legatis, Vicelegatis, & Gubernatoribus in virtute S. Obedientiæ, eorũ vero loca tenẽtibus, ac cęteris officialibus, & iustitię ministris quibuscũq. sub pęnis p̃dictis, vt p̃ferr̃ incurreñ. & applicañ. vt quoties ꝑ p̃sentiũ obseruatione, & executione requisiti fuerint in p̃missis efficacis defensionis p̃sidio assistẽtes, faciãt aucto ritate nr̃a p̃sentes literas, & in eis cõtẽta quęcũq. inuiolabiliter obseruari, cõtradictores & rebelles quoscunq. ꝑ supradictas sñias, cẽsuras, & pœnas, ẽt sæpius illas aggrauãdo, & reaggrauãdo, ac alia iuris & facti remedia opportuna cõpescẽdo, iuocato ẽt ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sęcularis. Nõ obstã. fe. re. Bonifacij Papę VIII. p̃decessoris Nostri de vna, & in Cõcilio generali edita de duab. nõ tñ tribus dietis, ac aliis Apostolicis, necnõ in ꝓuincialibus, & Synodalib. Cõciliis editis specialibus, vel generalib. cõstitutionib. & ordinationib. necnõ ẽt iuramẽto, cõfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cõsuetudinibus, priuilegiis quoq. indultis, & literis Apostolicis P.R. seu Officinę Impressoriæ Romæ erectæ, ac q̃busuis Collegiis, Cõmunitatib. Vniuersitatib. ꝑsonis, ꝑ pię me. Pium IIII & quoscunq. alios Rom. Pontifi. ac nos, & dictã sedẽ sub quibuscũq. tenorib. & formis, ẽt motu, scia, & potestatis plenitudine, vel alias quomodolibet cõcessis, p̃sertim illis, q̃b. iter alia caueri dr̃ expresse, qđ sacri, & alij inibi impressi libri, alibi q̃ Romæ in dicta officina imprimi, aut impressi vẽdi nõ possint sub censuris, & pęnis tunc expressis: Quib. oĩbus, ẽt si de illis specialis mẽtio habẽda eẽt, eorũ tenores p̃sentibus pro exp̃ssis habentes, illis aliàs in suo robore permãsuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresſè derogamus, cęterisq. cõtrariis quibuscũq. Et q̃a difficile foret p̃sentes literas ad quęcunq. loca vbi opus fuerit deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, ꝙ transumptis, vel exẽplis earundẽ ẽt in ipsis operibus impressis, plena, & eadẽ prorsus fides, in iudicio, & extra vbiq. adhibeat̃, q̃ ipsis originalib. adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensæ. Datum Romæ, Apud Sanctũ Petrũ sub Annulo Piscatoris Die iij. Aprilis. M D L X X X I I. Pontificatus Nostri Anno Decimo. Cæs. Glorierius.

KALENDARIVM
GREGORIANVM

ANNI CORRECTIONIS

M D LXXXII.

CANON
IN KALENDARIVM
GREGORIANVM

ANNI CORRECTIONIS
M D LXXXII.

ANno Domini M D LXXXII. vtendum eſt antiquo Kalendario, quo ad hanc vſq. diem Eccleſia Romana vſa eſt, vſq. ad iiij. Non. Octo. hoc eſt, vſq. ad feſtum San. Franciſci incluſiue, Deinde vero aſſumendũ eſt fragmentũ hoc Kalendarij continens tres vltimos menſes, quorum October mutilus etiam eſt, cum dies duntaxat xxj. complectatur. Quoniam enim, vt Aequinoctium Vernum ad diem xxj. Martij, quo ipſum Patres Concilij Nicęni deprehenderunt, & à quo iam decem circiter dies verſus initium Martij receſſit, reſtituatur, ſancitum eſt à Gregorio XIII. Pont Opt. Max. vt poſt iiij. Non. Octob. omittantur x. dies, tranſiliendum ſtatim erit à iiij. Non. Octob. ad Idus Octob. ita vt celebrata feſtiuitate S. Franciſci, dies ſequens dicatur Idus Octob. ſiue die Quintuſdecimus Oct. in eoq. celebretur feſtum SS. Dionyſij, Ruſtici, & Eleutherij Martyrum, cum commemoratione S. Marci Papæ & confe. & SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apuleij mart. Die vero proxima, quæ eſt xvj. Octob. diciturq. xvij. Kalen. Nouem. Dies feſtus agatur S. Calliſti Papæ & mart. Die deinde ſequenti, quæ eſt xvij Octob. diciturq. xvj. Kalen. Nouẽb. dicatur Officium, & Miſſa de Dominica xviij. poſt Pentecoſten, quæ erit Dominica tertia Octobris, mutata litera Dominicali g, in c, Decimooctauo vero die Octob. ſiue Quintodecimo Kalend. Nouemb. celebretur feſtum S. Lucæ Euangeliſtæ, & ab hac die incluſiue reliqui feſti dies agantur, vt ſunt in Kalẽdario deſcripti, vſq. ad finem Anni M D LXXXII. poſt quem fragmentum hoc Kalendarij nullum vſum amplius habebit, ſed Kalendarium perpetuum aſciſcendum erit, in

quo

quo omnes xij. Menses integri descripti sunt. Quod etiam intelligas de alijs annis, in quibus correctio hæc fiet.

¶ ITAQVE post detractionem 10. dierum de mense Octobri anni M D LXXXII. Litera Dominicalis erit c. Epacta autem erit xxvj. & Litera Martyrologij erit G, maiusc. vt in proprijs Canonibus Kalendarij, & Martyrologij docetur, adeo vt vbicunque in hoc fragmento Kalendarij reperitur Litera c, ibi dies Dominicus celebret. Vbicunque autem Epacta xxvj. posita est, ibi fiat Nouilunium, seu Luna 1. Denique vbicunque in Martyrologio Litera G, maiuscu. extiterit, ibi sub ea ætas Lunæ deprehendatur. Anno autem M D LXXXIII. iā emendato adhibendi erunt canones Kalendarij Gregoriani perpetui. Erit enim tunc Litera Dominicalis b, Epacta autem vij. & Litera Martyrologij g, minusc.

¶ QVID autem faciendum sit in regionibus remotioribus, in quibus correctio fieri nō pōt anno MDLXXXII. sed vel anno M D LXXXIII. vel M D LXXXIIII. vel M D LXXXV. dicetur post finem huius fragmenti Kalendarij.

syzygie Solis et Lune sm Tal. Prutt. Prec. 30. Can. 49.

	d.	h.	m.	2.	3.
☌	29.	12.	44.	3.	12.
☍	14.	18.	22.	1.	30.
	7.	9.	11.	0.	4 P

Cyclus. Epact Au. Cor. 1582.	Lit. Dhical.		Dies Mensis.	OCTOBER. Cui desunt decem dies pro Correctionis Anni Solaris.
xxij	A	Kal.	1	Remigij Episcopi & Confes.
xxj	b	vj	2	
xx	c	v	3	
xix	d	4. No.	4	Francisci Confes. dupl.
viij	A	Idib.	15	Dionysij, Rustici, & Eleutherij mart. semi. cum com. S. Marci Papæ & confess. & SS. Sergij, Bachi, Marcelli, & Apuleij martyr.
vij	b	xvij	16	Calisti Papæ & mar. semid.
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ Euangelistæ. dupl.
iiij	e	xiiij	19	
iij	f	xiij	20	
ij	g	xij	21	Hilarionis Abbatis. & com. SS Vrsulæ & soc. Virgin. & martyr.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Chrysanti & Dariæ martyr.
xxvij	e	vij	26	Euaristi Papæ & marty.
xxvj	f	vj	27	Vigilia.
25 xxv	g	v	28	Simonis & Iudæ Apostolorum. duplex.
xxiiij	A	iiij	29	
xxiij	b	iii	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia.

NOVEM-

	Cyclus Epact. An. Cor. 1582.	Litt. Dñi-cal.		Dies Mensis.	NOVEMBER. Anni Correctionis
	xxj	d	Kal.	1	Festū omniū Sanctorū.
	xx	e	iiij	2	Commemo. omniū defunct. dup.& de octa. omniū. SS.
	xix	f	iij	3	De octaua.
	xviij	g	Prid.	4	De octa. & comm. SS. Vitalis & Agricolæ mart.
	xvij	A	Non.	5	De octaua.
	xvj	b	viij	6	De octaua.
	xv	c	vij	7	De octaua.
	xiiij	d	vj	8	Oct.om. SS. dup. & comme. SS.quatuor Coro. marty.
	xiij	e	v	9	Dedica. Basilicæ Saluatoris. dup. & com. S.Theo.m.
	xij	f	iiij	10	Tryphonis, Respicij, & Nymphæ mart.
	xj	g	iij	11	Martini epis. & confes. dup. & comm. S.Mennę mar.
	x	A	Prid.	12	Martini Papæ & mar. semi.
	ix	b	Idib.	13	
	viij	c	xviij	14	
	vij	d	xvij	15	
	vj	e	xvj	16	
	v	f	xv	17	(copi & cõfe.
	iiij	g	xiiij	18	Gregorij Thaumaturgi epis- Dedicat. Basilicarum Petri & Pauli. duplex.
	iij	A	xiij	19	Pontiani Papæ & mart.
	ij	b	xij	20	
	j	c	xj	21	
	*	d	x	22	
	xxix	e	ix	23	Cæciliæ virg.& mar. semid. Clemētis Papæ mar. semid. & comm. Felicitatis mar.
	xxviij	f	viij	24	Chrysogoni mart.
	xxvij	g	vij	25	Catherinę Virg.& mar. dup.
25	xxvj	A	vj	26	Petri Alexādrini epi & mar.
xxv	xxiiij	b	v	27	
	xxiij	c	iiij	28	(nini mar.
	xxij	d	iij	29	Vigilia. & comm. S.Saturnini mar.
	xxj	e	Prid.	30	Andreæ Apostoli. dupl.

	Cyclus Epact. An. Corr. Sa.	Litt. Domini-cal.		Dies men-sis.	DECEMBER. Anni Correctionis.
	xx	f	Kal.	1	
	xix	g	iiij	2	Bibianæ virg.& mar. comm.
	xviij	A	iij	3	
	xvij	b	Prid.	4	Barbaræ virg & martŷ. com.
	xvj	c	Non.	5	Sabbæ Abbatis. comm.
	xv	d	viij	6	Nicolai epiſ.& confeſ. ſemid.
	xiiij	e	vij	7	Ambroſij epiſcop.& confeſ. & Eccleſiæ Doct. dupl.
	xiij	f	vj	8	Conceptio B. Mariæ. dupl.
	xij	g	v	9	
	xj	A	iiij	10	Melchiadis p̄p & mart. com.
	x	b	iij	11	Damaſi Papæ & cōfeſ. ſemi.
	ix	c	Prid.	12	
	viij	d	Id.b.	13	Luciæ Virg. & mart. dupl.
	vij	e	xix	14	
	vj	f	xviij	15	
	v	g	xvij	16	
	iiij	A	xvj	17	
	iij	b	xv	18	
	ij	c	xiiij	19	
	j	d	xiij	20	Vigilia.
	*	e	xij	21	Thomæ Apoſtoli. dupl.
	xxix	f	xj	22	
	xxviij	g	x	23	
	xxvij	A	ix	24	Vigilia. (dup.
	xxvj	b	viij	25	Natiuit. Domi N. Ieſu Chriſti.
25	xxv	c	vij	26	Stephani protomar. dupl. & com. Octauæ Natiuita.
	xxiiij	d	vj	27	Ioannis Apoſt. & Euang. dup. & com. Octau.
	xxiij	e	v	28	SS Innocentium Martyrum. dup. & comm. octau.
	xxij	f	iiij	29	Thomæ Cantua. epiſ. & mar. ſemidu. & comm. Octau.
	xxj	g	iij	30	De Dñic. infra Octau. Nat. vel de oct. cum cō. aliarū oct.
19	xx	A	Prid.	31	Silueſtri Papæ & confeſſ. dup. & comm. Octauat.

QVID

QVID OBSERVANDVM SIT, SI CORRECTIO KALENDARII NON FIAT ANNO M. D LXXXII.

IDEM prorſus fragmentum Kalendarij anni correctionis M D LXXXII. aſſumendum eſt, quocunque anno fiat correctio, & à iiij. Non. Octob. ſtatim ad Idus Oct. tranſeundum, vt dictum eſt, ſed feſta inter diem Sancti Franciſci, & diem S. Lucæ Euangeliſtæ celebranda erunt, vt ſequitur.

¶ SI correctio inſtituatur anno M D LXXXIII. dies feſtiuitati S. Franciſci ſuccedens dicatur Idus Octob. ſiue dies 15. Octob. & in eo celebretur feſtum SS. Dionyſij, Ruſtici, & Eleutherij martyr cum commemo. Sanc. Marci Papæ & Confeſſor. & SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apuleij martyr. Die vero proxima, quæ eſt 16. Octob. diciturque xvij. Kalend. Nouemb. Fiat officium & Miſſa de Dominica xx. poſt Pentecoſten, quæ erit Dominica tertia Octob. mutata litera Dominicali f, in b. Die deinde ſequenti. quę eſt xvij. Octobr. diciturque xvj. Kalend. Nouemb. dies feſtus agatur S. Calliſti Papæ & Martyris. Die vero xviij. Octob. ſiue xv. Kalendas Nouembr. celebretur feſtum S. Lucæ Euangeliſtæ; & ab hac die incluſiue reliqui feſti dies agantur, vt in Kalendario ſunt deſcripti. Itaque Anno M D LXXXIII. poſt detractionem 10. dierum de menſe Octobri erit litera Dominicalis b, Epacta autem vij. & litera Martyrologij g, minuſc.

¶ SI vero correctio inſtituatur anno M D LXXXIIII. biſſextili, in quo literæ Dominicales ſunt e, d, primus dies feſtum Sancti Franciſci inſequens dicatur Idus Octobr. ſiue dies 15. Octobr. & in eo celebretur feſtum Sancti Marci Papæ & Confeſſ. cum commemo. SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apuleij Martyr. Die vero proxima, quæ eſt xvj.

Octob.

Octobr. diciturq. xvij. Kalend. Nouemb. dies festus agatur SS. Dionysij, Rustici, & Eleutherij martyrum. Die autem sequenti, quæ est 17. Octob. diciturq. xvj. Kalen. Nouemb. celebretur festum S. Calisti Papę & mar. Die vero 18. Octo. siue xv. Kalen Nouemb. celebretur festum S. Lucę Euang. Sequenti deinde die 19. hoc est, xiiij Kalen. Nouem. dicatur officium, & Missa de feria vj. Dominicæ xvij. post Pentecosten, quæ est secunda Octob. Et die insequenti, i. xiij. Kalen. Nouem. fiat officium, & Missa de B. Virg. vt in Sabbato fieri solet. Die autem 21. Octob. dicatur officium, & Missa de Dominica xviij. post Pentecosten, quę erit Dominica tertia Octobris mutata litera Dominicali d, in g, vna cum comm. S. Hilarionis Abb & SS. Visulæ, & sociarũ Virg. & mar. &c. Itaque anno MDLXXXIIII. post detractionẽ x. dierum de mense Octob. erit litera Dominicalis g, Epacta autẽ xviij. & litera Martyrologij t. ¶ Quod si correctio instituat anno MDLXXXV. primus dies post festum S. Francisci dicatur Idus, vel dies 15. Octob. & in eo celebretur festum S. Marci Papæ & Conf. & com. SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apulej mart. Die vero 16. Octobr. dies festus agatur SS. Dyonisij, Rustici, & Eleutherij marty. Et die 17. Octob. fiat festum S. Calisti Papę & mart. Die vero 18. festum S. Lucæ Euangelistæ celebretur. At die 19. officium, & Missa dicatur de B. virg. quia Sabbatum est Die autem xx. fiat officiũ, & Missa de Dominica xix. post Pentecosten, quæ erit Dominica tertia Octob mutata litera Dominicali c, in f, &c. Itaque anno MDLXXV. post detractionem x. dierum ex mẽse Octobri litera Dominicalis erit f, Epacta autem xxix. & litera Martyrologij N, maiusc. ¶ Ex his facile intelligetur, quid faciendum sit in quolibet alio anno, in quo fiet correctio, si diligenter obseruetur dies Dominica, & litera Domicalis quæ assumenda est. Anno verò, qui annum correctionis insequetur, vtendum erit kalendario Gregoriano perpetuo, & adhibendi quoque canones eiusdem Kalendarij.

FINIS.

CANONES
IN KALENDARIVM GREGORIANVM PERPETVVM

Canon I.

DE CYCLO DECENNOVENNALI AVREI NVMERI.

CYCLVS Decennouennalis Aurei numeri est reuolutio numeri 19. annorũ ab 1. vsque ad 19. qua reuolutione peracta, iterum ad vnitatem reditur. Verbi gratia. Anno 1577. Numerus Cycli decennouennalis, qui dicitur Aureus, est 1. Anno sequenti 1578. est 2. & ita deinceps in sequẽtibus annis, vno semper amplius, vsque ad 19. qui Aureus numerus cadet in annum 1595. post quem iterum ad vnitatem redeundũ est, ita vt anno 1596. Aureus numerus sit rursus 1. & anno 1597. sit 2. &c. Continet autem hic Cyclus Aurei numeri annos 19. quia post 19. annos solares elapsos reuertuntur Nouilunia ad eosdem dies mensium, licèt non omnino precise, sed aliqua diei particula citius, vt à Computistis, & in libro nouę rationis restituendi Kalendarij Roma. ostenditur. Quilibet vero annus Aurei numeri terminatur in fine mensis Decembris, & in principio Ianuarij sequentis anni initium sumit alius annus Aurei numeri, quemadmodũ etiã fit in annis Domini, qui semper terminant in mẽse Decembri, & initium sumunt à Ianuario. Vt anno Domini 1582. Annus Cycli decennouennalis, qui dr̃ Aureus nu. est 6. terminaturq. simul cũ ipso anno Dñi 1582. in mẽ

ſe Decembri. In menſe autem Ianuario initium ſumit alius annus Domini, nempe 1583. & in eodem menſe Ianuario aſſumitur etiam alius annus Aurei numeri, nimirum 7. Et ita deinceps agēdum erit in aliis annis, quouſque perficiatur numerus 19. à quo iterum redeundum eſt ad vnitatem, atque hoc modo in perpetuum. Hoc Cyclo decennouennali Aurei numeri per dies Kalēdarij diſtributo Eccleſia Romana ad hanc vſque diem vſa eſt tum ad coniunctiones Solis ac Lunæ inquirendas, tū vero maxime ad inueniendum diem feſtum Paſchæ, & ad indaganda alia feſta mobilia, propterea quod veteres putabant Nouilunia, tranſacto ſpatio 19. annorum ſolarium, ad eundem prorſus diem, eandemque horam redire; quod verum non eſt, cum Nouilunia paulo citius, quàm ſpatium 19. annorum Solarium compleatur, ad eandem ſedem redeant, vt dictum eſt. Hinc factum eſt, vt Nouilunia hoc tempore plus quàm quatuor dies diſtent ab Aureo numero in veteri Kalendario Romano; ſecundùm illius normam Paſcha ſæpenumero poſt xxj. Lunam, contra Maiorum inſtituta, celebretur, adeo vt Cyclus hic Aurei numeri inutilis omnino iam ſit inuentus ad Nouilunia, feſtaque mobilia indicanda, idemq. magis ac magis in dies futurus ſit inutilis, tum propter decem dies ex menſe Octobri anni 1582. auferendos, tum etiam propter tres Biſſextos omittendos quibuſque quadringentis annis, niſi in xxx. ordines redigatur, hoc eſt, niſi 30. Kalendaria conſtruantur, vt ex illis ſeligatur ſemper illud, quod certo cuidam tempori congruit, quæ res, quantas perturbationes, quantoſque ſumptus, perſonis præſertim Eccleſiaſticis, eſſet allatura, nemo non videt. Hoc incommodum vt vitetur, ſubſtitutus eſt in locum Aurei numeri in Kalendario Cyclus Epactarum conſtans ex xxx. numeris Epactalibus, qui quidem nihil aliud eſt, quàm Cyclus decennouennalis Aurei numeri æquatus, ita vt ſit inſtar Aurei numeri in xxx. Kalendaria, de quibus dictum eſt, diſtributi, vt in libro nouæ rationis reſtituendi Kalendarij Romani declaratur. Aureo numero vtemur in poſterum, non quidem ad Nouilunia, & feſta mobilia inquirenda, vt hanc vſque diem factum eſt ab Eccleſia, ſed

ſed ſolum ad inueſtigandam Epactam cuiuſlibet anni, ex qua & Nouilunia, & feſta mobilia deinde reperiantur, vt in ſequēti canone docebimus: ita vt etiam nunc neceſſarium omnino ſit Aureum numerum quouis anno indagare, licet is de Kalendario ſit ſubmotus, locumq. amplius nō habeat ad Nouilunia, feſtaque mobilia inuenienda.

Igitur vt Aureus numerus quolibet anno propoſito inueniatur, compoſita eſt ſequens tabella Aureorum numerorum, cuius vſus incipit ab anno correctionis 1582. incluſiue, duratq; in perpetuum. Ex ea enim Aureus numerus cuiuſlibet anni, poſt annum 1582. reperietur hoc modo.

Tabula Cycli Aurei numeri initium ſumens ab Anno Correctionis 1582.

vj.	vij.	viij.	ix.	x.	xj.	xij.	xiij.	xiiij.	xv.	xvj.	xvij.
xviij.	xix.	j.	ij.	iij.	iiij.	v.					

Anno 1582. tribuatur primus numerus tabellæ, qui eſt vi. ſecundus autem, qui eſt vij. ſequenti anno 1583. & ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cuius Aureum numerum quæris, perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotieſcunque eam percurreris. Nam numerus, in quem annus propoſitus cadit, dabit Aureum numerum quæſitum.

Sed quoniam valde laborioſum eſt, ac moleſtum, tot annos in dicta tabella enumerare, eamq. toties repetere, donec ad annum, cuius Aureus numerus quæritur, perueniatur, præſertim vero, ſi annus propoſitus procul ab anno 1582. abſit, conſtruximus hanc aliam tabulam, ex qua ſine magno labore Aureus numerus cuiuſq. anni tam ante, quàm poſt annum 1582. inuenietur hac arte.

QVAERATVR annus propoſitus in tabula ſub annis Domini, qui ſi deſcriptus in ea fuerit, Aureus numerus ad dexteram ipſius collocatus, addita prius vni-

 tate

tate, vt in vertice tabulæ præcipitur, erit is, qui quæritur. Si vero annus propositus in tabula non continetur,

Tabula ad Aureum numerum cuiuslibet Anni inueniendum.

Anni Domini	Aureus numer° Adde 1	Anni Domini	Aureus numer° Adde 1
1	1	300	15
2	2	400	1
3	3	500	6
4	4	600	11
5	5	700	16
6	6	800	2
7	7	900	7
8	8	1000	12
9	9	2000	5
10	10	3000	17
20	1	4000	10
30	11	5000	3
40	2	6000	15
50	12	7000	8
60	3	8000	1
70	13	9000	13
80	4	10000	6
90	14	20000	12
100	5	30000	18
200	10	40000	5

accipitur annus in tabula contentus proxime minor, vna cum Aureo numero respondente: Deinde suman-

tur in eadem tabula anni, qui supersunt, vna cum Aureo numero respondente, qui priori Aureo numero inuento addatur, reiicianturque à composito numero 19. si reiici possunt. Et tandem vnitas adiiciatur. Componetur enim hac ratione Aureus numerus propositi anni. Quòd si neque anni, qui superfuerunt, in tabula reperiantur, accipiendus erit rursum annus proxime minor, vna cum eius Aureo numero, qui priori Aureo numero inuento adiiciendus est, & à composito numero reiicienda xix. si reiici possunt; Idemque faciendum erit cum reliquis annis, qui supersunt, donec omnes in tabula inueneris; Et tandem vltimo Aureo numero ex Aureis numeris in tabula repertis confecto (reiectis prius 19. si reiici possunt, vt dictum est) addenda vnitas. Conficietur enim hoc modo Aureus numerus anni propositi. Quod si post additionem vnitatis numerus compositus fuerit 19. ita vt, detractis 19. nihil remaneat, erit Aureus numerus 19.

Exemplis res fiet illustrior. Sit inueniendus Aureus numerus anni 700. Quoniam hic annus in tabula reperitur, eique respondet Aureus numerus 16. si huic Aureo numero adijciatur 1. erit anno 700. Aureus numerus 17. Rursus inueniendus proponatur Aureus numerus anno 1583. Quoniam hic annus in tabula non existit, sumēdus est annus 1000. in tabula proxime minor eiusque Aureus numerus 12. Deinde accipiendi in tabula anni residui 583. qui quoniam in ea non continentur, capiendus iterum est annus 500. in tabula proxime minor, eiusque Aureus numerus 6. quo ad priorem Aureum numerum 12. inuentum adiecto, cōficietur numerus 18. Post hæc anni 83. qui supersunt, sumendi in tabula, sed quoniam non reperiuntur, accipiendus est annus 80. in tabula proxime minor, eiusque Aureus numerus 4. quo apposito ad Aureum numerum 18. prius compositum, efficietur numerus 22. à quo si detrahatur 19. remanebunt 3. Postremo remanentes anni 3. sumendi sunt in tabula, & Aureus numerus 3. illis respondens, quo adiecto ad Aureum numerum 3. proxime relictum, componetur numerus 6. cui tandem

 si

ſi addatur 1. vt in vertice tabulę pręcipitur, erit anno 1583. Aureus numerus 7. Sit denique quęrendus Aureus numerus 1595. Accipio primum Aureum numerum 12. respondentem anno 1000. eumque addo Aureo numero 6. qui anno 500. reſpondet, conficioque numerum 18. Deinde Aureum numerum 14. reſpondentem anno 90. addo illi Aureo numero 18. inuento, procreoq. numerum 32. à quo detractis 19. remanet numerus 13. cui adiungo Aureum numerum 5. reſpondentem anno 5. efficioque numerum 18. Huic tandem ſi addam 1. habebo 19. pro Aureo numero anni 1595.

Additur autē ſemper vltimo numero vnitas, quia Chriſtus anno ſecūdo huius Cycli Aurei numeri natus eſt, fuitque anno Domini primo Aureus numerus 2. & anno ſecundo Aureus numerus 3. &c.

Compoſitio quoque huius tabulæ perfacilis eſt. Primis enim 10. annis reſpondent primi decem Aurei numeri. Deinde quia à 10. anno progreditur tabula p annos decimos, reſpondetque anno 10. Aureus numerus 10. ita vt ſingulis 10. annis Aureus numerus 10. vnitatibus augeatur, duplicandus erit Aureus numerus 10. reſpondens 10. anno, & à producto numero 20. reiicienda 19. vt habeatur Aureus numerus 1. reſpondens anno 20. Cui Aureo numero 1. iterum adiiciendus eſt Aureus numerus 10. decimi anni, vt cōponatur Aureus numerus 11. pro anno 30. atque hoc modo pro ſequentibus decimis annis vſque ad 100. addendus ſemper eſt Aureus numerus 10. præcedenti Aureo numero, & reiicienda xix. ſi reiici poſſunt, vt habeatur ſequens Aureus numerus. Poſt hęc, quia in tabula poſt annum 100. fit progreſſio per annos centeſimos, reſpondetq. anno 100. Aureus numerus 5. duplicandus erit Aureus numerus 5. vt componatur Aureus numerus 10. pro anno 200. quandoquidem ſingulis annis 100. Aureus numerus augetur 5. vnitatibus. Aureo numero vero 10. iterum addendus erit Aureus numerus 5. centeſimi anni, vt gignatur Aureus numerus 15. pro anno 300. atq. ita pro ſequentibus annis centeſimis vſque ad 1000. addendus ſemper eſt Aureus numerus 5. pręcedenti Aureo numero, & reiicienda 19. quando

poſſunt

possunt reiici, vt exurgat sequens Aureus numerus. Hac arte tabulam extendere poteris ad quotcunque annos, si obserues, per quos annos tabula progrediatur, & qui Aureus numerus respondeat illi anno, à quo progressio incipit. Ita vides ab anno millesimo vsque ad annum 10000. præcedēti Aureo numero semper adiectum esse Aureum numerum 12. & abiecta esse 19. quando reiici potuerunt, quia progressio annorum incipit tunc ab anno 1000. proceditq. per annos millesimos vsque ad annum 10000. & præterea anno 1000. respondet Aureus numerus 12. &c.

Porro sine hac tabula facilimo quoque negotio per præcepta Arithmetices Aureus numerus cuiuslibet anni reperietur hoc modo. Anno Domini proposito addatur 1. & numerus compositus per 19. diuidatur. Numerus, enim, qui ex diuisione relinquitur, (nulla habita ratione quotientis numeri. Hic enim solum ostendit, quot reuolutiones Aurei numeri à Christo vsque ad annum propositum peractæ sint) erit Aureus numerus anni propositi. Et si ex diuisione nihil remanet, erit Aureus numerus 19. Vt si quæratur Aureus numerus anni 1584. Addo 1. & compositum numerū 1585. diuido per 19. inuenioque ex diuisione relinqui. 8. Erit ergo anno 1584. Aureus nu. 8. Rursus si anno 1595. quærendus sit Aureus numerus; addita vnitate, fit numer. 1596. quo diuiso per 19. nihil superest. Erit igitur tunc Aureus numerus 19. Item si anno 1600. addatur 1. fiet nume. 1601. quo diuiso per 19. relinquitur 5. pro Aureo numero anni 1600. Atque ita de cæteris.

DE EPACTIS ET NOVILVNIIS.

EPACTA nihil aliud eſt, quàm numerus dierum, quibus annus Solaris communis dierũ 365. Annum communem Lunarem dietum 354. ſuperat, ita vt Epacta primi anni ſit 11. cum hoc numero annus Solaris communis Lunarem annum communem excedat; atque adeo ſequẽti anno Nouilunia contingant 11. diebus prius, quàm anno primo. Ex quo fit, Epactam ſecũdi anni eſſe 22. cum eo anno rurſum annus Solaris Lunarem annum ſuperet 11. diebus, qui additi ad 11. dies primi anni efficiunt 22. ac ꝓinde, finito hoc anno, Nouilunia cõtingere 22. dieb. prius, quàm primo anno, Epactam autem tertij anni eſſe 3. quia ſi rurſus 11. dies ad 22. adiiciantur, efficietur numerus 33. à quo ſi reiiciantur 30. dies, qui vnam Lunationem Emboliſmalem conſtituunt, relinquentur 3. atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmẽtum 11. dierum, abiectis tamen 30. quando reiici poſſunt. Solum quando peruentum erit ad vltimam Epactam Aureo numero 19. reſpondentem, quæ eſt 29. adduntur 12. vt abiectis 30. ex compoſito numero 41. habeatur rurſus Epacta 11. vt in principio. Quod ideo fit, vt vltima Lunatio Emboliſmica, currente Aureo numero 19. ſi tãtum 29. dierum. Si enim 30. dies contineret, vt aliæ ſex Lunationes Emboliſmicæ, non redirent Nouilunia poſt 19. annos Solares ad eoſdem dies, ſed verſus calcem menſium prolaberentur, cõtingerentq. vno die tardius, q̃ ante 19. annos. De qua re plura inuenies in libro nouę rationis reſtituendi Kalen. Rom. Sunt autem nouemdecim Epactę, quot & Aurei numeri, reſpondebantq. ipſis Aureis numeris ante Kalendarij correctionem eo modo, quo in hac tabella diſpoſitæ ſunt.

Tabula Epactarum respondentium Aureis numeris ante Kalendarii Correctionem.

Aurei num.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
Epactæ.	xj.	xxij.	iij.	xiiij.	xxv.	vj.	xvij.	xxviij.	ix.	xx.	j.	xij.	xxiij.	iiij.	xv.	xxvj.	vij.	xviij.	xxix.

Quia vero cyclus decennouennalis Aurei numeri imperfectus est, cum Nouilunia post 19. annos Solares non præcise ad eadem loca redeant, vt dictum est, imperfectus etiam erit hic cyclus 19. Epactarum. Quamobrem eum ita emendauimus, vt in posterum loco Aurei numeri, & dictarũ 19. Epactarum vtamur 30. numeris Epactalibus ab 1. vsque ad 30. ordine progredientibus, quamuis vltima Epacta, siue quæ ordine est trigesimã, notata numero non sit, sed signo hoc *. propterea quòd nulla Epacta esse possit 30. Variis autẽ temporibus ex his 30. Epactis respondent decem & nouem Aureis numeris variæ decem & nouem Epactæ, prout Solaris anni, ac Lunaris æquatio exposcit, quæ quidem decem & nouem Epactæ progrediuntur, vt olim, per eundem numerum 11. adduntur que semper 12. illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 19. vt habeatur sequens Epacta respondens Aureo numero 1. ob rationem paulo ante dictam. Id quod sequentes tres tabellæ perspicuum faciunt, quarum prima continet Aureos numeros, & Epactas inter se respondentes ab anno correctionis 1582. post detractionem x. dierum, vsque ad annum 1700. exclusiue, quo anno secunda tabella assumenda est, & tertia anno 1900. atque deinceps alia atq. alia, vt infra docebimus. Quæ quidem omnia vberius in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani explicãtur. Quamuis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamẽ in principio anni mutandæ sunt, vnà cũ Aureo numero, in cuius locũ hę nostrę Epactę succedũt.

Quęlibet autem tabella ab eo Aureo numero initium sumit, qui illo anno currit, à quo vsus tabellæ incipit; Et licèt in his tabellis diuersæ semper Epactæ Aureis numeris

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. *detractis prius x. diebus vsque ad annum* 1700. *exclusiue*.

Aurei num.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13
Epactæ.	xxvj.	vij.	xviij.	xxix	x.	xxj.	ij.	xiij.

14.	15.	16.	17.	18.	19.	1.	2.	3	4.	5
xxiiij.	v.	xvj.	xxvij.	viij.	xix.	j.	xij	xxiij.	iiij.	xv

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1700. *inclusiue vsque ad annum* 1900. *exclusiue*.

Aurei num.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
Epactæ.	ix.	xx.	j.	xij.	xiij.	iiij.	xv.	xxvj

18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
vij.	xviij.	*.	xj.	xxij.	iij.	xiiij.	xxv.	vj.	xvij.	xxviij

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1900. *inclusiue vsque ad annum* 2200. *exclusiue*.

Aurei num.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9
Epactæ.	xxix.	x.	xxj.	ij.	xiij.	xxiiij	v.	xvj.	xxvij

10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19
viij.	xix.	*.	xj.	xxij.	iij.	xiiij.	[illegible]	vj.	xvij

ris respondeant, aliquando tamen continget, vt eisdem Aureis numeris eædem Epactæ respondeant, quæ olim ante correctionem Kalendarij.

Itaque si Epacta quocunque anno proposito inuenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus

situs annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine tabellę reperietur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum * Vbi ergo illa Epacta, vel signum * in Kalendario inuentum fuerit, eo die Nouiluniū fiet. Inuenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, à quo vsus tabellæ incipit, & secundum Aureum numerum sequenti anno, &c. Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellę tribuatur illi anno, à quo eius vsus incipit, & secunda Epacta sequenti anno, &c.

Exemplum. Anno correctionis 1582. Aureus numerus est 6. nempe primus primę tabellę, cuius vsus incipit ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. detractis prius decē diebus. Erit ergo tunc Epacta xxvj. quę sub Aureo numero 6. collocatur. fietque Nouilunium die 27. Octobris, & 26. Nouembris. & 25. Decembr. Item anno 1583. Iam correcto Aureus numerus est 7. cui in eadem tabella supposita est Epacta vij. quę toto anno in Kalendario Nouilunia indicabit, vt in Ianuario die 24. In Februa. 22. In Martio die 24. &c. Rursus anno 1710. Aureus numerus est 1. sub quo in ordine Epactarum secundę tabellę, quę anno proposito congruit, collocatur hoc signum * quod in Kalendario toto eo anno Nouilunia demonstrabit: nimirum in Ianuario die 1. & 31. In Martio (Nam in Februario nullum tunc erit Nouilunium, cum in eo signum *. non reperiatur) die 1. & 13. in Aprili die xxix. &c. Postremo anno 1916. Aureus numerus est 17. sub quo in ordine Epactarum tertię tabellę, quę proposito anno congruit, reperitur Epacta 25. non rubro colore, & antiquo numero, & vt alię Epactæ, sed nigro attramento, & vulgari numero scripta. Vbicunque ergo anno 1916. in Kalendario Epacta 25. nigra reperitur, ibi Nouilunium fit; Vt in Ianuario die 6. In Februario die 4. In Martio die 6. In Aprili die 4. &c. quotiescunque enim Epacta 25. respondet Aureis numeris maioribus, quàm 12. qualis sunt posteriores octo à 12. vsque ad 19, sumenda est in

Kalen-

Kalendario Epacta 25. nigra, quando vero eadem Epacta 25. respondet minoribus Aureis numeris, quàm 12. quales sunt priores vndecim ab 1. vsque ad 13. inclusiue, accipienda est in Kalendario Epacta xxv. rubra, & antiquo numero scripta, Atque hoc solum contingit in Epacta 25. & in aliis nunquam. Quod ideo fit, vt anni Lunares perfectius Solaribus annis respondeant. Ob quam etiam causam in sex locis Kalendarij duæ Epactæ, scilicet xxv. & xxiiij. ad eundem diē sunt ascriptæ, vt nimirum Lunationes ita sibi mutuo succedant, vt alternatim sex contineant dies xxx. & sex aliæ dies tantum xxix. complectantur. Id quod abunde in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Románi explicatum est.

Quod si quando Epactæ per dies Kalendarij distributæ indicent Nouilunia paulo serius, quam res postulet, mirandum non est, cum maturo consilio ita sint dispositæ. Cum enim nullus Cyclus Lunaris ad vnguem calculo Astronomico respondere possit, sed modo citius, modo tardius Nouilunia indicet, data est diligenter opera in distribuendo cyclo hoc xxx. Epactarum in Kalendario, vt potius Nouilunia serius aliquando per Epactas demonstrentur, quam vt aliquando sedes suas anteuertant, ne cum Quartadecimanis hæreticis sacrosanctum Pascha vel in xiiij. Luna, vel ante celebretur: Adeo vt propter celebrationem Paschæ maior sit habita ratio xiiij. Lunæ, vel Plenilunij, quàm Nouilunij; neque magni refert, si aliquando, quod raro tamen accidit, propter hanc Nouilunij postpositionem contingat Pascha celebrari post diem xxj. Lunæ. Minus enim hoc peccatum est, quàm si ante diem xiiij. Lunæ celebretur, vel in vltimo mense, quod esset absurdissimum. Sed de his plura in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani, vbi etiā hypotheses, quę in hac correctione Kalendarij assumptæ sunt, in medium afferentur.

Verum, vt videas, vnde præcedentes tres tabellæ sint depromptæ, & qua arte aliæ construi possint, addita est sequens tabella Cycli Epactarum perpetua, vna cum tabula æquationis Cycli Epactarum, ex qua cuiusque anni Epacta reperietur in perpetuum. Rationem constructio-

nis

nis tam tabellæ Cycli Epactarum perpetuæ, quàm tabulæ æquationis Cycli Epactarum , quoniam paucis explicari non potest, desumunturque literæ alphabeti ex tabula Cycli Epactarum expansa, consulto in librum nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani, vbi tabula illa expansa continetur, reiicimus .

Tabella Cycli Epactarum perpetua.

p *	i xi	C xxij	c iij	[illegible] xiiij	F xxv. 25.	[illegible] vj	s xvij	M xxviij.	[illegible] ix	A xx.
a i	m xij	D xxiij	d iiij	q xv	G xxvj	g vij	t [illegible]	N [illegible]	[illegible] x	[illegible] xxj.
b ij	n xiij	E xxiiij	e v	r xvj	H [illegible]	h viij	n xix			

Tabula æquationis Cycli Epactarum perpetui .

	Anni Dñi		Anni Dñi		Anni Dñi
N	1	A	2200	q	3600. Biss.
p	320. Biss.	u	2300	p	3700
p	500. Biss.	A	2400. Biss.	n	3800
a	800. Biss.	u	2500	n	3900
b	1100. Biss.	t	2600	n	4000. Biss.
c	1400 Biss.	t	2700	m	4100
Detractis x. diebus.		t	2800. Biss.	l	4200
D	1582	s	2900	l	4300
D	1600. Biss.	s	3000	l	4400. Bi l.
C	1700	r	3100	K	4500.
C	1800	r	3200. Biss.	K	4600
B	1900	r	3300	i	4700
B	2000. Biss.	q	3400	i	4800. Biss.
B	2100	p	3500	i	4900

Vtriusque autem vsus hic est . Quæratur in tabula æquationis annus propositus , vel si is in tabula non inuenitur, annus

annus proximè minor, noteturq. litera alphabeti siue maiuscula, siue minuscula ad sinistram ipsius collocata, & Aureus numerus inuestigetur anno proposito congruens. Deinde in tabella Cycli Epactarũ perpetua similis litera notetur, & cellulæ, quæ ab illa litera inclusiue tertia est versus sinistram, Aureus numerus 1. tribuatur, & sequenti cellulæ, ad dexteram subsequens Aureus numerus 2. & ita deinceps, donec ad Aureum numerum propositi anni perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, si eam totam percurreris, computata quoque litera F, maiusc. sub qua Epacta xxv. rubra, & Epacta 25. nigra collocatur, pro vna cellula. His enim rite peractis, illico in cellula, in quam Aureus numerus propositi anni cadit, Epacta illius anni reperietur. Diligenter tamen obseruandum est, vt quando Aureus numerus anni propositi maior fuerit, quàm 11. quales sunt posteriores octo Aurei numeri à 12. vsque ad 19. cecideritque in cellulam literæ F, vbi sunt duæ Epactæ xxv. 25. vna rubra, & altera nigra, sumat Epacta 25. nigra, rubra vero xxv. si in eandem cellulam aliquis ex prioribus vndecim Aureis numeris ab 1. vsque ad 11. qui omnes minores sunt, quàm 12. ceciderit.

Exemplis planum id faciemus. Anno 1582. post correctionem respondet in tabula æquationis litera D, maiuscu. estq. Aureus tunc numerus 6. Si igitur in tabella Cycli Epactarum perpetua tribuas cellulæ literæ a, minusculæ, quæ tertia est à cellula literæ D, maiuscu. Aureum numerum 1. & sequenti cellulæ ad dexteram Aureum numerum 2. & ita deinceps, cadet Aureus numerus vj. Anni propositi 1582. in cellulam Epactæ xxvj. quæ in Kalendario ab Idibus Octobris illius Anni Nouilunia monstrabit. Rursus Anno 1583. iam emendato Aureus numerus est 7. eique in tabula æquationis respondet litera eadem D, maiuscu. Quoniam enim hic annus in tabula non reperitur, sumendus est proxime minor, nempe 1582. cui litera D, maiuscu. respondet. Tribuendo ergo in tabella Epactarum Aureum numerum 1. cellulæ literæ a, minuscu. quæ tertia est à cellula literæ D, maiuscu. & Aureum numerum 2. sequenti cellulæ ad dexteram, & sic deinceps, cadet

Aureus

Aureus numerus 7. propositi anni in cellulam Epactæ vij. quæ eo anno Nouilunia ostendet. Item Anno 4218. In tabula æquationis respondet litera l, estq. Aureus numerus 1. Igitur si in tabella Epactarum Aureum numerum 1. illius anni tribuas cellulæ literæ u, quæ tertia est à cellula literæ l, versus sinistram, inuenies Epactam xix. illius anni. Preterea anno 1710. respondet litera C, maiusc. in tabula æquationis, estque rursum Aureus numerus 1. Quare si Aureum numerum 1. illius anni tribuas primæ cellulæ literæ P, maius. in tabella Epactarum, quæ tertia est à litera C, maiusc. reperies ✱. pro Epacta illius anni. Rursus anno 1912. respondet in tabula æquationis litera B, maiusc. & est Aureus numerus 13. Quapropter si tribuatur in tabella Epactarum perpetua cellulæ literæ N. maiusc. quæ tertia est à litera B, maiusc. Aureus numerus 1. & sequenti cellulæ ad dexteram Aureus numerus 2. & ita deinceps redeundo ad principium tabellæ, cadet Aureus numerus 13. propositi anni in secundã cellulam. Quare Epacta tunc erit xj. Adhuc anno 1715. respondet in tabula æquationis litera C, maiuscu. estque Aureus numerus 6. Tribuendo ergo Aureum numerum 1. cellulæ literæ P, maiusc. in tabella Epactarum, quæ tertia est à cellula literæ C, maiusc. & Aureum numerum 2. sequenti cellulæ ad dexteram, & cet. cadet Aureus numer. 6. propositi anni in cellulam literæ F, sub qua ponuntur duæ Epactæ xxv. 25. vna rubra, & altera nigra. Quia vero Aureus numerus 6. minor est, quàm 12. accipienda est Epacta xxv. rubra pro anno 1715. Postremo anno 1916. in tabula æquationis respondet litera B, maiusc. estq. Aureus numerus 17. Quamobrem si in tabella Epactarum cellulæ literæ N, quę tertia est à cellula literæ B, maius. detur Aureus nume. 1. & seq. cellulæ ad dexteram Aureus nume. 2. &c. redeundo ad principiũ tabellæ, occurret Aureus numerus 17. propositi anni eidem cellulæ literæ F, sub qua duæ Epactæ xxv. 25. rubra vna, & altera nigra, ponuntur. Et quoniam Aureus numerus 17. maior est, quàm 11. accipienda est Epacta 25. nigra pro anno 1916. Atque hoc modo Epactam cuiuslibet anni inuenies in perpetuum.

Ex

Ex his facile quiuis tabellam componere poterit, si velit, similem tribus superioribus, in qua nimirum Epactæ cõtineantur certis quibusdam annis inseruientes. Vt quoniam vsus tertiæ tabellę extenditur vsque ad annum 2200. exclusiue, si quis aliam tabellam optet, cuius vsus incipiat anno 2200. quærenda erit, vt iam docuimus, Epacta anni 2200. Si namq ordine disponantur omnes 19. Aurei numeri; initio facto ab Aureo numero anni 2200. & sub Aureo numero dicti anni collocetur Epacta eiusdem anni inuenta; deinde reliquæ Epactæ ordine sub aliis Aureis numeris collocentur, quę per continuam additionem numeri 11. ad præcedentem Epactã constituãtur, ita tamen, vt Epactę sub Aureo numero 19. positæ, si hic Aureus numerus in tabella vltimus non fuerit, addatur xij. non autem xj. vt sup. diximus, composita erit tabella Epactarum, cuius vsus incipiet ab anno 2200. inclusiue, terminabiturq. anno 299. quandoquidem anno 2300. in tabula æquationis alia litera respondet nempe u, ita vt tunc sit alia tabula extruenda. Verbi gratia. dicto anno 2200. respondet in tabula æquationis litera A, maiusc. estq. Aureus numerus 16. Si igitur tribuamus Aureum numerum 1. cellulæ literæ M, maius. in tabella perpetua Epactarum, quæ tertia est à cellula literæ A, & sequenti cellulæ ad dexteram Aureum numerum 2. &c. incidet Aureus numerus 16. dicti anni 2200. in cellulam literæ n, minusc. sub qua reperitur Epacta xiij. illius anni. Quocirca tabella Epactarum respondentium Aureis numeris, initio sumpto ab Aureo numero 16. & ab Epacta xiij. illius anni sic stabit.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 2200. inclusiue vsque ad annum 2300. exclusiue.

Aurei num.	16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	4.
Epactæ.	xiij.	xxiiij.	v.	xvj.	xxvij.	ix.	xx.	j.

5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
xij.	xxiij.	iiij.	xv.	xxvj.	vij.	xviij.	xxix.	x.	xxj.	ij.

Sed eædem hæ Epactæ facilius ex tabella cycli Epactarũ perpetua extrahi poſſunt. Cum enim Aureus numerus 1. tribuatur cellulæ literæ M, maiuſ.& Aureus nume. 2. ſequẽti cellulæ ad dextram, vbi eſt litera i. & Aureus numerus 3. ſequenti cellulæ ad dexteram, vbi eſt litera A. maiuſ. Aureus numerus vero 4. ſequenti adhuc cellulæ ad dextram, in qua deſcripta eſt litera a, minuſcu. &c. vt dictum eſt, ſcribendæ erunt Epactæ ſub Aureis numeris huius tabellæ temporariæ, quemadmodum in tabella illa cycli Epactarum perpetua Aureis numeris reſpondent, vt in exemplo factum eſſe vides. Hinc facile apparet, qua ratione ſuperiores tres tabellæ Epactarum temporariæ ſint cõpoſitæ. Faciliores porro vias inueniendæ Epactæ cuiuſlibet anni reperies in libro nouæ rationis reſtituendi Kalendarij Romani, quarũ vna ex tabula Epactarum expanſa, duæ vero aliæ ex rota mobili deſumuntur: quas, quoniam maius ſpatium expoſcunt, & non tam facile imprimi poſſunt, dedita opera hic omittimus.

CANON III.

DE CYCLO SOLARI, SIVE Literarum Dominicalium 28. annorum.

CYCLVS Solaris, ſeu literarum Dominicalium, eſt reuolutio numeri 28. annorũm ab 1. vſque ad 28. qua reuolutione peracta, iterum ad vnitatem reditur, initiumque ſumit quilibet annus huius cycli à Ianuario, veluti de cyclo decennouennali Aurei numeri dictum eſt. Procreatur autem cyclus hic Solaris 28. annorũ ex multiplicatione 7. per 4. propterea quòd propter ſeptem dies hebdomadæ ſeptem ſunt literæ Dominicales, & quouis quarto anno vnus dies intercalatur, ita vt tunc ordo ille ſeptem literarum interrumpatur, recipianturque duæ literæ Dominicales. Hoc cyclo litera Dominicalis cuiuſque

anni inuestigatur in perpetuum, vt ad finem sequentis canonis docebimus.

Vt igitur quolibet anno proposito numerus cycli Solaris reperiatur, composita est sequens tabella, cuius vsus incipit ab anno correctionis 1582. duratque in perpetuum. Ex qua numerus cycli Solaris quocunque anno currẽs post annum 1582. inuestigabitur hoc modo.

23.	[illegible]	25.	26.	27.	28.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.						

Anno 1582. tribuatur primus numerus tabellæ, qui est 23. secundus autem, qui est 24. sequenti anno 1583. & ita deinceps in infinitum, donec ad annũ, cuius numerũ cycli Solaris quæris, perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescunque eam percurreris. Nam cellula, in quam cadit annus propositus, numerum cycli Solaris quæsitum indicabit.

Sed quoniam valde laboriosum est, ac molestum, tot annos in dicta tabella enumerare, eamque toties repetere, donec ad annum propositum perueniatur, præsertim vero, si annus propositus procul ab anno 1582. absit, cõstruximus hanc aliam tabulam, ex qua sine magno labore cycli Solaris numerus quolibet anno tam ante, quàm post annum 1582. inuenietur hac ratione.

Quæratur annus propositus in tabula sub annis Domini, qui si descriptus in ea fuerit, numerus ad dexterã ipsius collocatus, additis prius 9. vt in vertice tabulę pręcipitur, & reiectis 28. post hãc additionẽ, si reiici pñt, erit numerus cycli Solaris, qui q̃ritur. Si vero annus ꝓpositus in tabula nõ cõtinetur, accipiatur annus in tabula cõtẽtus proxime minor, vna cum numero cycli Solaris respõdẽte: Deinde sumãtur in eadem tabula anni, qui supersunt, vna cum numero cycli Solaris respõdente, qui priori numero cycli Solaris in-

uento

uento addatur, reiicianturque à composito numero 28. si reiici possunt. Et tandem addantur 9. Numerus enim compositus, reiectis prius 28. si possunt reiici, erit numerus cycli Solaris quæsitus. Quòd si neque anni, qui superfuerunt, in tabula reperiantur, accipiendus erit rursum annus

Tabula ad numerum Cycli solaris cuiuslibet Anni inueniendum.

Anni Domini	Cyclus Solaris Adde 9	Anni Domini	C[illegible] S[illegible] A[illegible] 9
1	1	300	20
2	2	400	8
3	3	500	24
4	4	600	12
5	5	700	0
6	6	800	16
7	7	900	4
8	8	1000	20
9	9	2000	12
10	10	3000	4
20	20	4000	24
30	2	5000	16
40	12	6000	8
50	22	7000	0
60	4	8000	20
70	14	9000	12
80	24	10000	4
90	6	20000	8
100	16	30000	12
200	4	40000	16

 proxime

proxime minor, vna cum numero cycli Solaris responden-te, qui priori numero cycli Solaris inuento adiiciendus est, & à composito numero reiicienda 28. si reiici possunt. Idē-que faciendum erit cum reliquis annis, qui supersunt, donec omnes in tabula inueneris; Et tandem vltimo numero cycli Solaris ex numeris cycli Solaris in tabula repertis confecto. addenda 9. & à summa, quæ conflabitur, reiicienda 28. si reiici possunt. Conficietur enim hoc modo numerus cycli Solaris anni propositi. Quòd si post additionē 9. numerus compositus fuerit 28. ita vt post detractionē 28. nihil remaneat, erit numerus cycli Solaris 28.

Exemplis rem illustrabimus. Inueniēdus sit numerus cycli Solaris anno 1000. Quoniam hic annus in tabula reperitur, eiq. respondet numerus 20. si addetur 9. fiet numerus 29. à quo si reiiciantur 28. remanebit 1. pro numero cycli Solaris anno 1000. Rursus inquirendus proponatur numerus cycli Solaris anno 1582. Quoniam hic annus in tabula non inuenitur, sumendus est annus 1000. in tabula proxime minor, eiusq. numerus cycli Solaris 20. Deinde accipiendi in tabula anni residui 582. qui quoniam in ea non continentur, sumēdus iterum est annus 500. in tabula proxime minor, eiusq. numerus cycli Solaris 24. quo ad priorē numerum cycli Solaris 20. inuentum adiecto, conficietur numerus 44. à quo si detrahantur 28. remanebūt 16. Post hæc anni 82. qui supersunt, accipiendi in tabula, sed quia non reperiuntur, sumēdus est annus 80. in tabula proxime minor, eiusq. numerus cycli Solaris 24. quo adiecto ad numerum cycli Solaris 16. prius compositum, efficietur numerus 40. à quo subtrahātur 28. relinquentur 12. Tandem accipiendi sunt reliqui anni 2. in tabula, & numerus cycli Solaris 2. illis respondens, quo apposito ad numerum cycli Solaris 12. proxime relictum, componetur numerus 14. Ad quē postremo si addātur 9. vt in vertice tabulæ iubetur, fiet numerus cycli Solaris 23. anni 1582. Denique inuestigandus sit numerus cycli Solaris anno 7075. Accipio primum numerum cycli Solaris 0. è regione anni 7000. cumque addo numero cycli Solaris 14. è regione anni 70. reperto,

to, efficioq. numerum 14. Deinde huic nume. 14. adiungo numerum cycli Solaris 5. anno 5. respondentem, & procreo numerum 19. Cui tandem appono 9. efficioque numerum cycli Solaris 28. pro anno 7075.

Addūtur autem semper 9. vltimo numero, quia Christus anno decimo huius cycli Solaris natus est, fuitq. anno Domini primo numerus cycli Solaris 10. & anno secundo numerus cycli Solaris 11. &c.

Compositio quoque huius tabulæ non differt à constructione tabulæ pro Aureo numero inueniēdo, nisi quòd hic reiicienda sunt 28. non autem 19. vt ibi. Quo circa facile eam extendere poteris ad quotcunque annos volueris.

Cæterum sine hac tabula facili admodum negotio per præcepta Arithmetices numerus cycli Solaris quolibet anno proposito inuenietur hoc modo. Anno Domini proposito addantur 9. & compositus numerus per 28. diuidatur Numerus enim, qui ex diuisione relinquitur, (nulla habita ratione quotientis numeri. Hic enim solū indicat, quot reuolutiones cycli Solaris à Christo vsque ad annum propositum peractæ sint) erit numerus cycli Solaris anni propositi. Et si ex diuisione nihil remanet, erit numerus cycli Solaris 28. Vt si quæratur numerus cycli Solaris anno 1582. Addo 9. & compositum numerū 1591. diuido per 28. inuenioque ex diuisione relinqui 23. Anno ergo 1582. numerus cycli Solaris erit 23. Rursus si desideretur numerus cycli Solaris anno 1587. Addo 9. & facio 1596. quem numerum partior per 28. reperioq. nihil superesse. Anno igitur 1587. numerus cycli Solaris erit 28. Et sic de cæteris.

DE LITERA DOMINICALI.

QVONIAM tum propter decem dies ablatos ex mense Octobri anni 1582. tum etiam propter tres Bissextos quibusque quadringentis annis omittendos, vt in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani, & in Bulla correctionis anni à Gregorio xiij. Pontif. Opt. Max. sancitum est, cyclus literarum Dominicalium quibusque 28. annis in seipsum rediens, & ad hanc vsque diem ab Ecclesia Romana vsitatus interrumpatur necesse est, proponimus sequẽtem tabellã literarũ Dominicaliũ omnibus annis post Idus Octobris anni correctionis 1582. (detractis prius x. diebus) vsui futuram vsque ad annum 1700. exclusiue.

Tabella literarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (*detractis prius x. diebus*) *vsque ad annum* 1700. *exclusiue.*

c b	A g	f e d	c b	A g f	e d	c b A	g f	e d
c	b A	g f e	d c	b A g	f e	d		

Vsus huius tabellæ hic est. Anno correctionis 1582. post Idus Octobris (detractis prius 10. diebus) tribuatur litera c, primæ cellulæ, & sequenti anno 1583. litera b, secundæ, & anno 1584. dentur literæ A, g, tertiæ cellulæ, & sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum peruentum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescunque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo

do minor sit, quàm annus 1700. dabit literam Dominicalē propositi anni. Quæ si vnica occurrerit, annus erit communis, si vero duplex, Bissextilis, & tunc superior litera Dominicam diem ostendet in Kalendario à principio anni vsque ad festum S. Matthiæ Apostoli, inferior autem ab hoc festo vsq. ad finem anni. Exempli gratia. Sit inuenienda litera Dominicalis anno 1587. Numera ab anno 1582. quem tribue primæ literæ c, vsque ad annum 1587. tribuendo singulis cellulis singulos annos; (computando geminas literas quascunque, superiorem & inferiorem, pro vna cellula) cadetq. annus 1587. in literam d, quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo, toto eo anno litera Dominicalis d, annusq. communis est, cū litera simplex occurrat. Rursus sit inuestiganda litera Dominicalis anno 1616. Numera ab anno 1582. vt dictum est, vsq; ad annum 1616. redeundo ad principium tabellæ, postquā eā percurreris, peruenies q; ad duas hasce literas c, b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex litera occurrat, superiorq. litera c, Dñicā diem indicabit à principio anni illius vsq. ad festum S. Matthię, inferior aūt b, in reliqua parte anni.

Verum vt in annis, qui parum ab anno 1700. distant, facilior reddatur numeratio, & ne sæpius ad principium tabellæ cogaris redire, componenda erit tabella quædam annorum hac arte. Ad annum 1582. à quo vsus tabellæ literarum Dominicaliū incipit, addantur 28. & iterum 28. ad numerum compositum, & sic dein ceps, ita tamē, vt vltimus annus minor sit anno 1700. ad quē vsus tabellæ literarū Dñicalium nō peruenit. Itaq. si annus, cuius litera Dñicalis quęrit', in hac tabella annorū cōtinetur, erit prima litera tabellæ literarum Dñicalium Dñicalis eo anno. Si vero non continetur, sumendus est in tabella annorum annus proxime minor, & ab eo numerandū in supradicta tabella literarū Dñicalium initio facta à prima

Anni à quibus tabella literarum Dominicaliū incipit.
1582
1610
1638
1666
1694

 cellula,

cellula, vsque ad annum propositum. Peruenietur enim hac numeratione ad literam Dominicalem, ita vt nunquam ad principium tabellæ redeundum sit. Vt si annus propositus sit 1738. qui in hac tabella reperitur, erit eo anno litera Dominicales c, quæ prima est in tabella literarum Dominicalium. Si autem annus propositus sit 1647. qui in hac tabella non continetur, numerandum erit in tabella literarũ Dominicalium ab anno 1638. proxime minori vsque ad datum annum 1647. tribuendo nimirum annum 1638. primæ cellulæ, & sequentem annum 1639. secũdæ cellulæ, & c. Cadet enim hoc modo annus propositus 1647. in decimam cellulam literæ f, quæ tertia est post Bissextum, & Dominicalis eo anno.

Finito autem anno 1699. in cuius fine vsus superioris tabellæ literarum Dominicalium terminatur, assumẽda est sequẽs tabella literarum Dñicalium, cuius vsus anno 1700. incipit, estque perpetua, si adiũcta tabula æquationis adhibeatur, hoc modo.

Tabella literarum Dominicalium ab anno 1700. inclusiue perpetua, si quibusque 400. annis tres Bissexti omittantur.

I				II				III						
d c	b	A	g	f e	d	c	b	A g	f	e	d	c b	A	g
f	c d	c	b	A	g f	e	d	c	b A	g	f	e		

Inuenturus literam Dominicalem cuiuslibet anni, qui non minor sit anno 1700. Vide in tabula æquationis, qui numerus antiquis Romanorum notis ad sinistram anni propositi, vel (si is in tabula descriptus non est) anni proxime minoris reperitur, eumque in tabella literarum Dominicalium perpetua nota. Si enim cellulæ huius numeri antiqui Romani tribuas annũ in tabula æquationis

ctionis acceptum, sequentem vero annum sequenti cellulæ, & ita deinceps, donec ad annum propositum perueneris, redeundo ad principium tabellæ, si opus fuerit,

Tabula æquationis supradictæ tabellæ literarum Dominicalium ab anno 1700. *perpetuæ.*

	An. Dñi.		An. Dñi.		An. Dñi.
I	1700	[illegible]	2900	[illegible]	4100
II	1800	II	3000	II	4200
III	1900	III	3100	III	4300
I	2100	I	3300	[illegible]	4500
II	2200	II	3400	II	4600
III	2300	III	3500	III	4700
I	2500	I	3700	I	4900
II	2600	II	3800	II	5000
III	2700	III	3900	III	5100

incides in cellulam literæ Dominicalis, quam quæris. Quæ si fuerit simplex, annus propositus communis erit, si vero duplex, Bissextilis, exceptis annis illis centesimis, in quib. dies intercalaris omittitur, quales sunt omnes illi, & soli, qui in æquationis tabula expressi sunt. In his enim quoniã communes sunt, ex duabus literis inuentis inferior duntaxat assumenda est, relicta superiore, quia hæc in anno præcedenti vsum habuit. In aliis centesimis Bissextilibus, cuiusmodi sunt omnes illi, qui in tabula æquationis notati non sunt, vtraque litera inuenta est accipiẽda, quemadmodum in aliis annis Bissextilibus.

Exemplum. Anno 1710, respondet in tabula æquationis hic numerus antiquus I. quia cum dictus annus in tabula non contineatur, accipiendus est annus 1700. proxime minor, cui respondet numerus I. Igitur si ab anno 1700. in tabula inuento fiat numeratio in tabella literarum Dominicalium perpetua per cellulas, vsque ad annum propositum 1710. initio facto à prima cellula, supra quam

quam nimirum ponitur idem numerus antiquus I. qui in æquationis tabula repertus est, reperietur litera Dominicalis c, secunda post Bissextum, eritq; annus 1710. communis, & secundus post Bissextum. Rursus anno 1912. respondet in tabula æquationis numerus antiquus III. Numerando igitur ab anno 1900. in tabula reperto in tabella literarũ Dominicalium per cellulas, initio sumpto à nona cellula, supra quam nimirum positus est antiquus numerus III. vsq; ad annũ 1912. inueniemus duas literas Dominicales g, f, eritq; annus ille Bissextilis. Præterea anno 1800. in tabula æquationis respondet antiquus numerus II. cui in tabella literarum Dominicalium respondent duæ literæ f, e, quarum inferior e, solum illi anno deseruiet: quoniam annus est communis, & superior litera f, fuit Dominicalis anno ꝓcedente 1799. Postremo, anno 3600. respondet in tabula æquationis numerus antiquus III. prope annum 3500. ꝓxime minorem. Si igitur ab anno 3500. in tabella literarũ Dominicalium numerentur cellulæ, sumpto initio à nona cellula huius numeri III. inuenientur duæ hæ literæ b, A, quarum vtraq; accipienda est, quia annus ille centesimus Bissextilis est, cum in tabula æquationis non contineatur.

Hic autem vtendum erit quoque artificio supra descripto, vt numeratio facilior reddatur. Nempe construẽda erit tabella annorum, quæ per continuam additionem 28. ad annum in tabula æquationis inuentum progrediatur. Vt in proximo exemplo ad annum 3500. deinde ad compositum numerum 3528. &c. ita tamen, vt vltimus numerus compositus minor sit, quam 3700. Hoc enim anno alius numerus antiquus accipiendus erit in tabella literarum Dominicalium, vt ex tabula æquationis constat. Hac tabella annorum composita, statim sciemus, à quo anno inchoanda sit numeratio in tabella literarum Dominicalium. Hac ratione, vt in proximo exemplo persistamus, sub numero antiquo III. numerationem auspicabimur ab anno 3584. qui proxime minor

3500
3528
3556
3584
3612
3640
3668
3696

nor eſt in tabella annorum, quam propoſitus annus. 3600. qui cadet in cellulam duarum literarum b, A, vt prius.

Facilima porro eſt conſtructio tabulæ æquationis. Progreditur enim per omnes annos centeſimos, qui Biſſextiles non ſunt, omiſſis centeſimis Biſſextilibus; quia in illis ordo literarum Dominicalium interrumpitur, in his verò non. Itaq. poſt ternos quoſq. centeſimos vnus annus centeſimus relinquitur in tabula, cum ille ſit Biſſextilis. Deinde, vt vides, numeri antiqui I. II. III. ordine repetuntur.

Ex his non difficile erit cuilibet ex noſtra tabella perpetua decerpere tabellam particularem ſuo tempori deſeruiẽtem: Si enim tabella 28. literarum Dominicalium componatur, principio ſumpto à cellula illius numeri antiqui qui in tabula æquationis cuilibet anno centeſimo reſpondet, confecta erit tabella deſeruiens ab eo anno centeſimo vſq. ad annum cẽteſimum, qui in tabula æquationis ſequitur, excluſiue, ita tamen, vt ex primis duabus literis anno illi centeſimo, à quo vſus tabellæ incipit, reſpondentibus inferior aſſumatur, relicta ſuperiori. Hac arte conſtructa eſt ſequens tabella, cuius vſus incipit ab anno 1800. duratq. vſq. ad finem anni 1899. hac lege, vt anno 1800. litera Dominicalis ſit e, inferior primarum duarum f, e, Sequenti deinde anno 1801. litera Dominicalis ſit d, &c.

Tabella literarum Dominicalium ab anno 1800. *vſque ad annum* 1900. *excluſiue.*

f e	d c b	A g	f e d	c b	A	g f	e d	c b A
g f	e d c	b A	g f e	d c	b A g			

Expeditè quoque eandem literam Dominicalem cuiuſque anni perpetuò inueniemus tam ante correctionis annum, quàm poſt, ex antiquo cyclo Solari, ſeu literarũ Dominicalium 28. annorum, quo ad hanc vſque diem Eccleſia

vſa

vſa eſt. Hicautem, vna cum tabula Aequationis, quæ per omnes annôs centeſimos progreditur, ita vt quartus quiſque centeſimus ſit Biſſextilis, & tunc idem numerus antiquus repetatur, ita ſe habet.

Cyclus Solaris, ſeu literarum Dominicalium antiquus 28. annorum perpetuus.

V				VII				II				IIII	
g f	e	d	c	b A	g	f	e	d c	b	A	g	f e	d

	VI				I				II			
c b	A g	f	e	d	c b	A	g	f	e d	c	b	A

Tabula æquationis Cycli Solaris antiqui.

	Anni Dñi		Anni Dñi		Anni Dñi
V	1	II	2600	V	4000. Biſſ.
V	1582	III	2700	VI	4100
Detractis x. diebus.		III	2800. Biſſ.	VII	4200
I	1582	IIII	2900	I	4300
I	1600. Biſſ.	V	3000	I	4400. Biſſ.
II	1700	VI	3100	II	4500
III	1800	VI	3200 Biſſ.	III	4600
IIII	1900	VII	3300	III	4700
IIII	2000. Biſſ.	I	3400	III	4800. Biſſ.
V	2100	II	3500	V	4900
VI	2200	II	3600. Biſſ.	VI	5000
VII	2300	III	3700	VII	5100
VII	2400 Biſſ.	IIII	3800	VII	5200. Biſſ.
I	2500	V	3900	I	5300

Inuen-

Inuenturus ergo literam Dominicalem quocunque anno dato; Vide in tabula æquationis, qui numerus antiquus ad sinistram anni propositi, vel (si is in tabula non est descriptus) anni proxime minoris reperitur, eumq. in cyclo Solari nota. Ab hoc enim inclusiue si numeres tot cellulas literarum Dominicalium, dextrorsum procedendo, & iterum, si opus fuerit, a principio cycli incipiendo, quot Vnitates in numero cycli Solaris currente (quem ex canone 3. inuenies) continentur, incides in cellulam literæ Dominicalis, quam quæris. Quæ si fuerit simplex, annus propositus cōis erit, si volo duplex, Bissextilis: exceptis illis annis cētesimis, in quibus intercalaris dies omittitur, cuiusmodi sunt omnes illi, ac soli, quibus in tabula æquationis syllaba [Biss.] apposita nō est. In his enim, qm̄ cōes sunt, inferior litera ex duabus inuentis assumenda est, relicta superiori, quoniam hæc in prætedēti anno fuit Dominicalis. In cētesimis aliis bissextilibus, quales sunt omnes illi, quibus syllaba [Biss.] adiuncta est, vtraque litera est accipienda, quemadmodum in aliis annis Bissextilibus.

Exemplum. Anno 1699. respondet in tabula æquationis numerus antiquus. I. prope numerum 1600. proxime minorem. Cum ergo anno 1699. numerus cycli Solaris sit 28. numerandæ erunt 28. cellulæ literarum Dominicālium, initio facto ab ea, supra quam numerus hic I. positus est vsq. ad d, quæ erit litera Dominicalis eo anno, tertia post Bissextum. Rursus anno 1700. respondet in æquationis tabula numerus antiquus II. estq. numerus cycli Solaris I. In prima ergo cellula literarum Dominicalium sub numero antiquo II. ex duabus literis d, c, inferior erit litera Dominicalis illius anni, quia communis est; & superior litera d, fuit Dominicalis in præcedenti anno 1699. vt in proximo exemplo patuit. Postremo, anno 2000. respondet in tabula æquationis numerus antiquus IIII. numerus autē cycli Solaris tunc est 21. Quare si numerentur 21. cellulæ literarum Dominicalium, initio facto à cellula huius numeri antiqui IIII. inuenietur duæ hæ literæ b, A. quæ ambæ Dominicales erūt eo anno, cū Bissextilis sit. Porro via hęc multo

facilior,

facilior est in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani per tabulam septem cyclorum literarum Dominicalium expensam, vbi etiam commodissima ratio traditur beneficio rotæ mobilis.

CANON V.

DE INDICTIONE.

INDICTIO est reuolutio 15. annorum ab 1. vsque ad 15. qua reuolutione peracta, iterum reditur ad vnitatem, initiumq. sumit quilibet annus huius cycli à Ianuario in bullis Puntificiis, sicut de cyclo decennouennali Aurei numeri scripsimus. Et quoniã Indictionis frequens vsus est in Diplomatibus, & scripturis publicis, facile annũ Indictionis currentem quolibet anno proposito inueniemus ex sequenti tabella, cuius vsus perpetuus est, initium tamen sumit ab anno correctionis 1852.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10. 11. 12. 13. 14. 15. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

Nam si anno 1582. tribuas primum numerum, qui est 10. & sequenti anno 1583. secundum numerum, qui est 11. & sic deinceps vsque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescunque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ quæritur.

Quoniam vero molestum est, ac laboriosum, tot annos in dicta tabella percensere, redeundo sæpius ad eius principium, quousque anni propositi Indictio reperiatur, præsertim si annus propositus longe ab anno 1582. absit; confecimus hanc aliam tabulam, ex qua sine magno labore

bore Indictio cuiusuis anni tam ante annum 1582. quàm post, inuenietur hoc modo.

Tabula ad Indictionem cuiuslibet Anni inueniendum.

Anni Domini	Indictio Adde	Anni Domini	Indictio Adde
	3		3
1	1	80	5
2	2	90	0
3	3	100	10
4	4	200	5
5	5	300	0
6	6	400	10
7	7	500	5
8	8	600	0
9	9	700	10
10	10	800	5
20	5	900	0
30	0	1000	10
40	10	2000	5
50	5	3000	0
60	0	4000	10
70	10	5000	5

Quare annum propositum in ascripta tabula, vel proxime minorem si in is tabula non reperitur: Deinde residuos annos, vnà cum Indictionibus ad dexteram annorum collocatis. Si enim has omnes Indictiones in vnam summam collegeris eo ordine, vt in canone tam Aurei numeri, quàm cycli Solaris docuimus, & tandem addideris 3. reiectis tamen semper 15. quoties possunt reiici, habebis Indictionem anni propositi. Quòd si vltima summa post additionem 3. fuerit 15. ita vt abiectis 15. nihil relinquatur, erit Indictio 15. Id quod vno aut altero exem

plo

plo faciemus perſpicuum. Anno 2000. reſpondet in tabula Indictio 5. cui ſi addantur 3. fiet Indictio 8. anni 2000. Item vt anno 1582. repetiatur Indictio, accipiendus eſt annus 1000. proxime minor, vnà cum Indictione 10. Deinde ex reliquis annis 582. annus 500. proxime minor, vnà cum Indictione 5. qua ad priorem 10. adiecta, efficietur numerus 15. à quo ſi abiiciantur 15. nihil ſupereſt. Poſt hæc ex reſiduis annis 82. ſumendus eſt in tabula annus 80. proxime minor, vna cum Indictione 5. quæ addita Indictioni 0. quæ proxime relicta fuerat, faciet numerum 5. cui ſi adiungatur Indictio 2 reſpondens reſiduis 2. annis, fiet numerus 7. Huic tandem ſi addantur 3 componetur Indictio 10 pro anno 1582. Poſtremo Indictio anni 3040. ita inuenietur. Indictio 0. reſpondens ann 3000. proxime minori addatur Indictioni 10. quæ reſiduis annis 40. reſpondet, habebiturque numerus 10. Cui ſi addantur 3. fiet Indictio 13. anni 3040.

Adduntur autem ſemper 3. vltimo numero, quia Chriſtus natus eſt anno quarto cycli Indictionis, fuitque anno Domini primo Indictio 4. & anno ſecundo Indictio 5. &c.

Compoſitio quoque huius tabulæ eadem eſt, quæ tabulę ad Aureum numerum, & numerum cycli Solaris inueniendum; niſi quòd hic reiicienda ſunt ſemper 15. ſi fieri poteſt, non autem 19. vel 28. vt ibi.

Verum abſque hac tabula perfacilis quoq. eſt inuentio Indictionis cuiuſlibet anni per præcepta Arithmetices hoc pacto. Anno Domini propoſito addantur 3. & compoſitus numerus per 15. diuidatur. Numerus enim ex diuiſione relictus (nulla habita ratione quotientis numeri, cum hic ſolum demõſtret, quot reuolutiones cycli Indictionis à Chriſto vſque ad annum datum tranſierint.) erit Indictio quæſita. Vt anno 1582. addo 3. fiũtq. 1585. quæ partior per 15. remanentq. ex diuiſione 10. pro Indictione anni 1582. Itẽ anno 1587. addo 3. efficiturque numerus 1590. quem diuido per 15. nihilq. ſupereſt. Eſt ergo tunc Indictio 15.

CANON

DE F STIS MOBILIBVS.

QVONIAM ex decreto Sacri concilij Nicæni Pascha, ex quo reliqua festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiiii. Lunæ primi mensis, (is vero apud Hebræos vocatur primus mensis, cuius xiiij. Luna vel cadit in diem Verni æquinoctij, quod die xxj. mensis Martii contingit, vel propius ipsum sequitur) efficitur, vt si Epacta cuiusuis anni inueniatur ex canone 2. & ab ea in Kalendario notata inter diem octauum Martii inclusiue, & quintum Aprilis inclusiue (Huius enim Epactę xiiii. Luna cadit vel in diem æquinoctii Verni, id est, in diem xxi. Martii, vel eum propius sequitur) numerentur inclusiue deorsum versus dies quatuordecim, proximus dies Dominicus diem hunc xiiii. sequens (ne cum Iudæis conueniamus, si forte dies xiiii. Lunę caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ.

Exemplum. Anno 1583. iam emendato Epacta est vii. & litera Dominicalis b, Quæro igitur hanc Epactam vii. in Kalendario inter octauum diem Martii, & quintum Aprilis inclusiue, inuenioque eam è regione diei 24. Martii; à qua inclusiue deorsum uersus numero xiiii. dies, ut habeam xiiii. Luuam, quam video cadere in diem 6. Aprilis, post quem diem prima litera Dominicalis b, reperitur è regione diei 10. eiusdem Aprilis. Pascha ergo anno 1583. celebrandum erit die 10. Aprilis. Rursus anno 1585. Epacta est xxix. & litera Dominicalis f. Et quoniam inuenio Epactam xxix. inter diem 8. Martii, & 5. Aprilis inclusiue positam esse è regione diei 1. Aprilis, à quo inclusiue si deorsum versus numerem 14. dies, inuenio xiiii. Lunam die 14. Aprilis, quæ est Dominica, cum è regione illius sit litera Dominica-

 lis f,

lis f. Ne igitur cum Iudæis conueniamus, qui Pascha celebrant die xiiij. Lunæ, sumenda est litera Dominicalis f, quæ sequitur xiiij. Lunam, nempe ea, quæ è regione diei 21. Aprilis collocatur; atque adeo Pascha eo anno celebrandum erit die 21. Aprilis. Item anno 1592. Epacta est xvj. & duplex litera Dominicalis c, d, cum annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xvj. quæ è regione diei 15. Martij ponitur, inter diem 8. Martij & 5. Aprilis inclusiue numerentur inclusiue dies 14. cadet xiiij. Luna in diem 28. Martij. Et quia tunc currit posterior litera Dominicalis, nempe d, quæ post diem 28. Martij, id est, post xiiij. Lunam collocata est è regione diei 29. Martij, celebrabitur eo anno Pascha die 29. Martij.

Inuento autem die Paschæ, facile alia festa mobilia inuenientur. Si enim ante diem Paschæ numerentur sex Dominicæ in Kalendario, habebitur prima Dominica Quadragesimæ, & proxime præcedens feria quarta erit prima dies Quadragesimæ, hoc est, dies Cinerum; quam proxime præcedit Dominica Quinquagesimæ, & ante hanc celebrabitur Dominica Sexagesimę, quam Dominica Septuagesimæ præcedit. Si verò post Dominicam Paschæ in Kalendario numerentur quinque Dominicæ, sequentur quintam Dominicam statim Rogationes, & proxime sequens feria quinta erit Ascensio Domini: Septima autem Dominica post Pascha erit dies Pentecostes, cui statim succedit Dominica Trinitatis, & feria quinta proxima celebrabitur festum Corporis Domini. Hac ratione anno 1592. cum Pascha celebretur die 29. Martij, celebrabitur prima Dominica Quadragesimæ die 16. Februarij, currente tunc litera Dominicali e: Dies autem Cinerum erit 12. Februarij, & Dominica Septuagesimæ cadet in diem 26. Ianuarij. Rogationes autem erunt die 4. Maij: & Ascensio Domini die 7. Maij: Dominica vero Pentecostęs die 17. Maij: & Festum Trinitatis die 24. Maij: Festum denique Corporis Domini die 28. Maij celebrabitur.

bitur. Numerus vero Dominicarum inter Pentecosten & Aduentum hac ratione inuenitur. Supputentur ante Natiuitatem Domini quatuor Dominicæ: Quarta enim Dominica ante Domini Natiuitatem est prima Dominica Aduentus. Quapropter si numerentur omnes Dominicæ post Pentecosten vsque ad primam Dominicam Aduentus Domini exclusiue, habebitur numerus Dominicarum inter Pentecosten & Aduentum Domini: quem tamen numerum breuius docebimus inuestigare paulo infra.

Cæterum vt facilius omnia festa mobilia inueniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ Paschales, vna antiqua, & noua altera. Ex antiqua ita festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currens, & in linea literarum Dominicalium sumatur litera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem, ita vt si litera Dominicalis currens reperiatur è regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem litera Dominicalis proxime inferior. Nam è regione huius literæ Dñicalis omnia festa mobilia continentur. Vt in eisdem exemplis, Anno 1583. Epacta est vij. & litera Dominicalis b. Si igitur in tabula antiqua sumatur litera Dominicalis b, quæ primo infra Epactam vij. occurrit, reperietur è regione huius literæ Dominica Septuagesimæ die 6. Febr. dies Cinerum 23. Febr. dies Paschæ 10. Aprilis; Ascensio Domini 19. Maij: Dies Pentecostes 29. Maij. & festum Corporis Domini 9. Iunij. Dominicæ autem inter Pentecosten & Aduentum tunc erunt 25. & Aduentus celebrabitur die 27. Nouẽbris, & sic de cæteris. Item anno 1585. Epacta est xxix. & litera Dominicalis f, quæ in tabula reperitur è regione Epactæ xxix. Quare sumenda est alia litera f, quæ proxime infra Epactam inuenitur, è regione cuius inuenies Septuagesimam die 7. Februarij. diem Cinerum 6. Martij, & Pascha die 21. Aprilis, &c.

Notandum autem est, quòd quemadmodum in anno communi, cadente litera Dominicali è regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem litera proxima infra

Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum literarum Dominicalium tunc currentium è regione Epactæ reperiatur, assumendę sunt aliæ duæ similes literæ proxime inferiores, vt festa mobilia inueniantur.

Ex tabula vero Paschali noua ita eadem festa mobilia reperientur. In cellula literæ Dominicalis currentis quæratur Epacta currens. Nam è directo omnia festa mobilia deprehendētur. Vt anno 1585. in cellula literæ Dominicalis f, tunc currentis è regione Epactæ xxix. quæ eodem anno currit, habetur Septuagesima die 17. Februarij, dies Cinerum 6. Martij, & Pascha die 21. Aprilis, &c.

Sed siue antiqua, siue noua tabula Paschali vtamur, inuenienda sunt omnia festa mobilia in annis Bissextilibus per literam Dominicalem posteriorem, quæ nimirum currit post festum S. Matthiæ Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum literarum pro hoc, aut illo festo indagando accipienda sit: ita tamen, vt Septuagesimæ, & diei Cinerum inuentæ in Ianuario, aut Februario addatur vnus dies. Quod ideo fit, quia ante diem S Matthiæ currit prior litera Dominicalis, quæ in Kalendario priorem semper sequitur: Post festum autem S. Matthiæ in Februario licet posterior litera currat, additur tamen tunc dies intercalaris, ita vt dies 24. Februarij dicatur 25. & dies 25. dicatur 26. &c. Quòd si dies Cinerum cadat in Martium, nihil addendum est, quia tunc & litera posterior currit, & dies mensis propriis numeris respondent, cum dies intercalaris Februario sit additus. Exempli gratia Anno 2096. Bissextili Epacta erit 5. & literæ Dominicales A, g. Si igitur per posteriorem literam, quæ est g, festa mobilia inuestigentur, reperietur Septuagesima die 11. Febr. & dies Cinerum 28. Febr. Si autem addatur vnus dies, cadet Septuagesima in diem 12. Febr. quæ est Dominica, & dies Cinerum in diem 29. Febr. quæ est feria quarta. Pascha autem, & reliqua festa in eos dies cadent, qui in tabula expressi sunt.

tem

Item anno 4088. Bissextili Epacta erit xxiiij. & literæ Dominicales d, c. Si igitur per literam c, quæ posterior est, inquirantur festa mobilia, inuenietur Septuagesima die 21. Febr. & si addatur vnus dies, cadet in diem 22. Febr. quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10. Martij: quare nihil additur, & cæt.

Aduentus Domini celebratur semper die Dominico, qui propinquior est festo S. Andreæ Apostoli, nempe à die 27. Nouembris inclusiue vsque ad diem 3. Decembris inclusiue: ita vt litera Dominicalis currens, quæ reperitur in Kalendario à die 27. Nouembris inclusiue vsque ad diem 3. Decembris inclusiue, indicet Dominicam Aduentus. Vt verbi gratia, si litera Dominicalis est g, Dominica Aduentus cadet in diem secundum Decembris; quia ibi est litera g, in Kalendario, & cæt.

Numerus quoque Dominicarum inter Pentecosten & Aduentum Domini ita breuissime inuestigabitur. Vide quot Dominicæ sint post Pascha vsque ad festum S. Georgij inclusiue, quod cadit in diem 23. Aprilis. Nam tot Dominicæ addendæ sunt ad 24. ut habeatur numerus Dominicarum inter Pentecosten & Aduentum Domini. Vt quoniam, quando Pascha celebratur die 26. Martij, sequuntur quatuor Dominicæ vsque ad festum S. Georgij inclusiue, quod etiam tunc cadit in diem Dominicum, erunt 28. Dominicæ inter Pentecosten & Aduentum Domini. Item quia quando Pascha cadit in diem 3. Aprilis, sequuntur duæ Dominicæ vsque ad festum S. Georgij inclusiue, erunt 26. Dominicæ inter Pentecosten, & Aduentum Domini. Quòd si nulla Dominica sequatur diem Paschæ vsque ad dictum festum inclusiue, vel ipse dies Paschæ cadat in illud festum, erunt 24. Dominicæ: si denique Pascha celebretur post idem festum, erunt tantum 23. Dominicæ inter Pentecosten & Aduentum Domini.

Ex his omnibus facile intelligi potest, qua ratione vtraque tabula Paschalis composita sit.

Ad finem tandem tabularum Paſchalium appoſita eſt tabula temporaria multorum annorum, è regione quorum omnia feſta mobilia dicto citius inueniuntur. Quæ quidem tabula ex tabulis Paſchalibus excerpta eſt, ex quibus infinitæ aliæ erui poſſunt pro quibuſcunque annis.

TABV-

TABVLA PASCHALIS
anti qua reformata.

Cyclus Epactarum	Lræ Dñicales.	Dñic. Septuag.	Dies Cinerum.	Dies Paschę	Dies Ascensionis.	Dies Pentecost.	Corpus Christi.	Dñic. post Pent.	Prima Dñica Aduẽ.
		Ianu.	Feb.	Mar.	Apr.	Maij.	Maij.		
xxiij									
xxij	d	18	4	22	30	10	21	28	29.No
xxj	e	19	5	23	1.Maij	11	22	28	30
xx	f	20	6	24	2	12	23	28	1. Dec.
xix	g	21	7	25	3	13	24	28	2
xviij	A	22	8	26	4	14	25	28	3
xvij	b	23	9	27	5	15	26	27	27.No
xvj	c	24	10	28	6	16	27	27	28
xv	d	25	11	29	7	17	28	27	29
xiiij	e	26	12	30	8	18	29	27	30
xiij	f	27	13	31	9	19	30	27	1. Dec.
xij	g	28	14	1Apr.	10	20	31	27	2
xj	A	29	15	2	11	21	1.Iun.	27	3
x	b	30	16	3	12	2 2	2	26	27.No
ix	c	31	17	4	13		3	26	28
viij	d	1. Fe.	18	5	14	24	4	26	29
vij	e	2	19	6	15	25	5	26	30
vj	f	3	20	7	16	26	6	26	1. De.
v	g	4	21	8	17	27	7	26	2
iiij	A	5	22	9	18	28	8	26	3
iij	b	6	23	10	19	29	9	25	27.No
ij	c	7	24	11	20	30	10	25	28
j	d	8	25	12	21	31	11	25	29
*	e	9	26	13	22	1.Iun.	12	25	30
xxix	f	10	27	14	23	2	13	25	1. De.
xxviij	g	11	28	15	24	3	14	25	2
xxvij	A	12	1Mar.	16	25	4	15	25	3
25 xxvj	b	13	2	17	26	5	16	24	27 No
xxv xxiiij	c	14	3	18	27	6	17	24	28
	d	15	4	19	28	7	18	24	29
	e	16	5	20	29	8	19	24	30
	f	17	6	21	30	9	20	24	1. De.
	g	18	7	22	31	10	21	24	2
	A	19	8	23	1. Iun.	11	22	24	3
	b	20	9	24	2	12	23	23	27.No
	c	21	10	25	3	13	24	23	28

TABVLA
Paschalis

Literæ Dominicales.	Cyclus Epactarum.	Septuagesima.	Dies Cinerũ.
D	23.	18 ian.	4 Feb.
	22 21 20.19.18.17 16.	25 ian.	11 Feb.
	15 14 13.12.11.10.9.	1 Feb.	18 Feb.
	8.7 6 5 4.3.2.	8 Feb.	25 Feb.
	1.*.29 28.27.26. 25 25.24.	15. Feb.	4 Mar.
E	23 22.	19 Ian.	5 Feb.
	21 20 19 18.17.16.15.	26 ian.	12 Feb.
	14 13.12.11.10.9.8.	2 Feb.	19 Feb.
	7 6.5 4 3 2 1.	9. Feb.	26 Feb.
	* 29 28.27.26 25.25 24.	16 Feb.	5 Mar.
F	23 22.21.	20 ian.	6 Feb.
	20.19.18.17.16 15 14.	27 ian.	13 Feb.
	13 12 11.10 9.8.7.	3 Feb.	20 Feb.
	6. 5. 4 3 2. 1.*.	10 Feb.	27 Feb.
	29.28.27.26. 25 25.24.	17 Feb.	6 Mar.
G	23 22 21 20.	21 ian.	7 Feb.
	19 18.17.16 15.14.13.	28 ian.	14 Feb.
	12 11.10 9 8 7.6	4 Feb.	21 Feb.
	5. 4 3 2. 1. * 29.	11 Feb	28 Feb.
	28.27 26.25 25.24.	18 Feb	7 Mar.
A	23 22 21 20 19.	22 ian.	8 Feb.
	18.17 16 15.14.13.12.	29 ian.	15 Feb.
	11. 10. 9. 8. 7. 6. 5.	5 Feb.	22 Feb.
	4 3 2. 1. *. 29. 28.	12 Feb.	1 Mar.
	27 26. 25 25 24	19 Feb.	8 Mar.
B	23 22.21 20.19.18.	23 ian.	9 Feb.
	17 16 15 14.13.12.11.	30 ian.	16 Feb.
	10 9 8.7 6 5 4.	6 Feb.	23 Feb.
	3 2 1.* 29 28.27.	13 Feb.	2 Mar.
	26. 25 25.24.	20 Feb.	9 Mar.
C	23.22 21 20.19.18.17.	24 ian.	10 Feb.
	16.15.14 13.12.11.10.	31 ian.	17 Feb.
	9.8.7.6.5 4.3.	7 Feb.	24 Feb.
	2.1.*.29.28.27.26. 25.	14 Feb.	3 Mar.
	25 24	21 Feb.	10 Mar.

N O V A

reformata

Pascha	Ascensio.	Pentecostes	Corpus Christi.	Dñica in expet. & Aduent.	Prima Dñica Aduẽ.
22 Mar.	30 Apr.	10 Maij	21 Mai	28	29 No.
29 Mar.	7 Maij	17 Maij	28 Maij	27	29
5 Apr.	14 Maij	24 Maij	4 iunij	26	29
12 Apr.	21 Maij	31 Maij	11 iunij	25	29
19 Apr.	28 Maij	7 iunij	18 iunij	24	29
23 Mar.	1 Maij	11 Maij	22 Maij	28	30 No.
30 Mar.	8 Maij	18 Maij	29 Maij	27	30
6 Apr.	15 Maij	25 Maij	5 iunij	26	30
13 Apr.	22 Maij	1 iunij	12 iunij	25	30
20 Apr.	29 Maij	8 iunij	19 iunij	24	30
24 Mar.	2 Maii	12 Maij	23 Maij	28	1 Dec.
31 Mar.	9 Maij	19 Maij	30 Maij	27	1
7 Apr.	16 Maij	26 Maij	6 iunij	26	1
14 Apr.	23 Maij	2 iunij	13 iunij	25	1
21 Apr.	30 Maij	9 iunij	20 iunij	24	1
25 Mar.	3 Maij	13 Maij	24 Maij	28	2 Dec.
1 Apr.	10 Maij	20 Maij	31 Maij	27	2
8 Apr.	17 Maij	27 Maij	7 iunij	26	2
15 Apr.	24 Maij	3 iunij	14 iunij	25	2
22 Apr	31 Maij	10 iunij	21 iunij	24	2
26 Mar.	4 Maij	14 Maij	25 Maij	28	3 Dec.
2 Apr.	11 Maij	21 Maij	1 iunij	27	3
9 Apr.	18 Maij	28 Maij	8 iunij	26	3
16 Apr.	25 Maij	4 iunij	15 iunij	25	3
23 Apr.	1 Iunij	11 iunij	22 iunij	24	3
27 Mar.	5 Maij	15 Maij	26 Maij	27	27 No.
3 Apr.	12 Maij	22 Maij	2 iunij	26	27
10 Apr.	19 Maij	29 Maij	9 iunij	25	27
17 Apr.	26 Maij	5 iunij	16 iunij	24	27
24 Apr.	2 iunij	12 iunij	23 iunij	23	27
28 Mar.	6 Maij	16 Maij	27 Maij	27	28 No.
4 Apr.	13 Maij	23 Maij	3 iunij	26	28
11 Apr.	20 Maij	30 Maij	10 iunij	25	28
18 Apr.	27 Maij	6 iunij	17 iunij	24	28
25 Apr.	3 iunij	13 iunij	24 iunij	23	28

TABELLA
temporaria

Anni Domini.	Lite. Dñicales.	Aureus numer⁹	Epactæ.	Septuagesima.	Dies Cinerum.	Pascha.
1582	c	6	xxvj			
1583	b	7	vij	6. Feb.	23. feb.	10. Apr.
1584	A g	8	xviij	29. Ia.	15. feb.	1. Apr.
1585	f	9	xxix	17. Feb.	6. Mar.	21. Apr.
1586	e	10	x	2. Feb.	19. feb.	6. Apr.
1587	d	11	xxj	25. Ian.	11. feb.	29 Mar.
1588	cb	12	ij	14. Feb.	2. Mar.	17. Apr.
1589	A	13	xiij	29. Ian.	15. feb.	2. Apr.
1590	g	14	xxiiij	18. Feb.	7. Mar.	22. Apr.
1591	f	15	v	10. Feb.	27. feb.	14. Apr.
1592	ed	16	xvj	26. Ian.	12. feb.	29. Mar.
1593	c	17	xxvij	14. Fe.	3. Mar.	18. Apr.
1594	b	18	viij	6. Fe.	23. feb.	10. Apr.
1595	A	19	xix	22. Ian.	8. feb.	26. Mar.
1596	g f	1	j	11. Fe.	28. feb.	14. Apr.
1597	e	2	xij	2. feb.	19. feb.	6. Apr.
1598	d	3	xxiij	18. ia.	4 feb.	22. Mar.
1599	c	4	iiij	7. feb.	24. feb.	11. Apr.
1600	b A	5	v	30. ian.	16. feb.	2. Apr.
1601	g	6	xxvj	18. feb.	7. Mar.	22. Apr.
1602	f	7	vij	3. feb.	20. fe.	7. Apr.
1603	e	8	xviij	26. ian.	12. fe.	30. Mar.
1604	d c	9	xxix	15. feb.	3. Mar.	18. Apr.
1605	b	10	x	6. feb.	23. fe.	10. Apr.
1606	A	11	xxj	22. ian.	8. fe.	26. Mar.
1607	g	12	ij	11. feb.	28. fe.	15. Apr.
1608	f e	13	xiij	3. feb.	20. fe.	6. Apr.
1609	d	14	xxiiij	15. feb.	4. Mar.	19. Apr.
1610	c	15	v	7. feb.	24. fe.	11. Apr.
1611	b	16	xvj	30. ian.	16. fe.	3. Apr.
1612	A g	17	xxvij	19. feb.	7. Mar.	22. Apr.
1613	f	18	viij	3 feb.	20. fe.	7. Apr.
1614	e	19	xix	26. ian.	12. fe.	30. Mar.

F E S T O R V M
mobilium.

Anni Domini.	Ascensio.	Pentecostes.	Corpus Christi.	Dñice post Pent.	Prima Dñica Aduent.
1582				23	23. Nou.
1583	19. Maij.	29. Maij	9. Iunij	25	27. Nou.
1584	10. Maij	20. Maij	31. Maij	27	2. Dec.
1585	30. Maij	9. Iunij	20. Iunij	24	1 Dec.
1586	15. Maij	25. Maij	5. Iunij	26	30. Nou.
1587	7. Maij	17. Maij	28. Maij	27	29 Nou.
1588	26. Maij	5. Iunij	16. Iunij	24	27. Nou.
1589	11. Maij	21. Maij	1. Iunij	27	3. Dec.
1590	31. Maij	10. Iunij	21. Iunij	24	2. Dec.
1591	23. Maij	2. Iunij.	13. Iunij	25	1. Dec.
1592	7. Maij	17. Maij	28. Maij	27	29. Nou.
1593	27. Maij	6. Iunij	17. Iunij	24	28. Nou.
1594	19. Maij	29. Maij	9. Iunij	25	27. Nou.
1595	4. Maij	14. Maij	25. Maij	28	3. Dec.
1596	23. Maij	2. Iunij	13. Iunij	25	1. Dec.
1597	15. Maij	25. Iunij	5. Iunij	26	30. Nou.
1598	30. Ap.	10. Maij	21. Maij	28	29. Nou.
1599	20. Maij	30. Maij	10. Iunij	25	28. Nou.
1600	11. Maij	21. Maij	1. Iunij	27	3. Dec.
1601	31. Maij	10. Iunij	21. Iunij	24	2. Dec.
1602	16. Maij	26. Maij	6. Iunij	26	1. Dec.
1603	8. Maij	18. Maij	29. Maij	27	30. Nou
1604	27. Maij	6. Iunij	17. Iunij	24	28. Nou.
1605	19. Maij	29. Maij	9. Iunij	25	27. Nou
1606	4. Maij	14. Maij	25. Maij	28	3. Dec
1607	24. Maij	3. Iunij	14. Iunij	25	2. Dec
1608	15. Maij	25. Maij	5. Iunij	26	30. Nou
1609	28. Maij	7. Iunij	18. Iunij	24	29. Nou
1610	20. Maij	30. Maij	10. Iunij	25	28. Nou
1611	12. Maij	22. Maij	2. Iunij	26	27. Nou
1612	31. Maij	10. Iunij	21. Iunij	24	2. De.
1613	16. Maij	26. Maij	6. Iunij	26	1. De
1614	8. Maij	18. Maij	29. Maij	27	30. Nou.

Cyclus Epactarum.	Līæ Dñical		Dies mensis.	IANVARIVS.
*	A	Kal.	1	Circuncisio Dñi. duplex.
xxix	b	iiij	2	Oct.S.Steph. dup.cum com.
				Octau.s.Ioan.& ss.Innoc.
xxviii	c	iii	3	Oct.S.Ioãnis. dup.cũ com. Oct.ss. Innoc.
xxvii	d	Prid.	4	Oct. ss. Innocentum. dupl. Vigilia.
xxvi	e	Non.	5	
xxv	f	viii	6	Epiphania Domini. dupl.
xxiiii	g	vii	7	De octaua Epiphaniæ.
xxiii	A	vi	8	De octaua.
xxii	b	v	9	De octaua.
xxi	c	iiii	10	De octaua.
xx	d	iii	11	De oct.& cõ. S.Hyg. Pap. & m̃.
xix	e	Prid.	12	De octaua.
xviii	f	Idib.	13	Octaua Epiphaniæ. dupl.
xvii	g	xix	14	Hilarij Epi & cõf. semid.cũ com. S.Felicis presb. & m̃.
xvi	A	xviii	15	Pauli primi Eremitæ. semid. cũ cõ. S.Mauri Abbatis.
xv	b	xvii	16	Marcelli Papæ, & m̃. semid.
xiiii	c	xvi	17	Antonij Abbatis. dupl.
xiii	d	xv	18	Cath.S.Petri Romæ. dup. & com. S. Priscæ virg.& mar. &
xii	e	xiiii	19	Marij, Marthæ, Audifax, & Abachum mart.
xi	f	xiii	20	Fabiani & Sebast. m̃. dupl.
x	g	xii	21	Agnetis virg. & mart. dup.
ix	A	xi	22	Vincẽtij & Anast. m̃. semid.
viii	b	x	23	Emerentianæ virg. & mart.
vii	c	ix	24	Timothei Episcopi, & mart.
vi	d	viii	25	Conuersio s.Pauli Apo dup.
v	e	vii	26	Polycarpi Episcopi, & mart.
iiii	f	vi	27	Ioannis Chrysost. Epi & cõf.
iii	g	v	28	Agnetis secundo. (dup.
ii	A	iiii	29	
i	b	iii	30	
*	c	Prid.	31	

Cyclus Epactarum.	Lit. Dñi cal.		Dies mensis.	FEBRVARIVS.
xxix	d	Kal.	1	Ignatii Epi & mar. semid.
xxviii	e	iiii	2	Purificatio B. Mariæ. dup.
xxvii	f	iii	3	Blasii Episcopi & mart.
xxvi	g	Prid.	4	
xxv xxiiii	A	Non.	5	Agathæ vig. & m. semid.
xxiii	b	viii	6	Dorotheæ virg. & mart.
xxii	c	vii	7	
xxi	d	vi	8	
xx	e	v	9	Apolloniæ virg. & mart.
xix	f	iiii	10	
xviii	g	iii	11	
xvii	A	Prid.	12	
xvi	b	Idib.	13	
xv	c	xvi	14	Valentini presbyt. & mar.
xiiii	d	xv	15	Faustini & Iouitæ mart.
xiii	e	xiiii	16	
xii	f	xiii	17	
xi	g	xii	18	Symeonis Episcopi & mar.
x	A	xi	19	
ix	b	x	20	
viii	c	ix	21	
vii	d	viii	22	Cathed. S. Petri Antioch.
vi	e	vii	23	Vigilia (dup.
v	f	vi	24	Matthiæ Apostoli. dupl.
iiii	g	v	25	
iii	A	iiii	26	
ii	b	iii	27	
i	c	Prid.	28	

In anno Bissextili Februarius est dierum 29. & Festum S. Matthiæ celebratur 25. Februarij, & bis dicitur, sexto Kalendas, id est, die 24. & die 25. & litera Dominicalis, quæ assumpta fuit in mense Ianuario, mutatur in præcedentem, Vt si in Ianuario litera Dominicalis fuit A, mutetur in præcedentem, quæ est g, & cæt.

Cyclus Epactarum.	Lit. Dñi cal.		Dies mens.	MARTIVS.
*	d	Kal.	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iiij	4	
xxvj	A	iij	5	
25 xxv	b	Prid.	6	
xxiiij	c	Non.	7	Sancti Thomæ de Aquino conf. dup. & cõ. ss. Perpetuæ & Felicitatis marty.
xxiij	d	viij	8	
xxij	e	vij	9	Quadraginta mart. semid.
xxj	f	vj	10	
xx	g	v	11	
xix	A	iiij	12	Gregorij Papæ & Conf. & Eccl. Doctoris.
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiiij	f	xvj	17	
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiiij	19	Ioseph confess. duplex.
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	Benedicti Abbatis. dupl.
ix	d	xj	22	
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	Annũciatio B. Mariæ. dup.
v	A	vij	26	
iiij	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iiij	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

Cyclus Epactarum.	Litę Dñical.		Dies mensis.	APRILIS.
xxix	g	Kal.	1	
xxviij	A	iiij	2	
xxvij	b	iij	3	
25 xxvj	c	Prid.	4	
xxv xxiiij	d	Non.	5	
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iiij	10	
xviij	c	iij	11	Leonis Papæ & conf. dupl.
xvij	e	Prid.	12	
xvj	f	Idib.	13	
xv		xviij	14	Tiburtij, Valeriani, & Maximi martyrum.
xiiij	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	Aniceti Papæ & mart.
xj	c	xiiij	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	Sotheris & Caij Pontificũ, & martyrum. semid.
vj	A	ix	23	Georgij martyris. semid.
v	b	viij	24	
iiij	c	vij	25	Marci Euangelistæ. dup.
iij	d	vj	26	Cleti, & Marcellini Pont. & martyrum. semidup.
ij	e	v	27	
j	f	iiij	28	Vitalis martyris.
*	g	iij	29	
xxix	A	Prid.	30	

Cyclus Epactarum.	Lit. Dñic.		Dies mensis.	MAIVS.
xxviii	b	Kal.	1	Philip & Iacob. Apost dup.
xxvii	c	vj	2	Athanasij Epi & conf. dup.
xxvi	d	v	3	Inuentio S. Crucis. dup. & com. ss. Alexãdri, Euētij, & Theoduli mar. ac Iuuenalis Episcopi & conf.
25 xxv	e	iiij	4	Monicæ viduæ.
xxiiii	f	iij	5	(dup.
xxiii	g	Prid.	6	Ioannis ante portã Latinam.
xxii	A	Non.	7	
xxi	b	viij	8	Apparitio s.Michaelis. dup.
xx	c	vij	9	S. Gregorij Theologi Epi. & confess. duplex.
xix	d	vi	10	Gordiani, & Epimachi mar.
xviii	e	v	11	
xvii	f	iiij	12	Nerei, Archilei, & Pancra-
xvi	g	iij	13	(tij mar.
xv	A	Prid.	14	Bonifacij martyris.
xiiii	b	Idibus	15	
xiii	c	xvij	16	
xii	d	xvi	17	
xi	e	xv	18	
x	f	xiiij	19	Pudentianę virginis.
ix	g	xiij	20	
viii	A	xij	21	
vii	b	xj	22	
vi	c	x	23	
v	d	ix	24	Vrbani Papæ, & martyris.
iiii	e	viij	25	Eleutherij Papæ, & mart.
iii	f	vij	26	Ioannis Papæ, & martyris.
ii	g	vj	27	
i	A	v	28	
*	b	iiij	29	
xxix	c	iij	30	Felicis Papæ, & martyris.
xxviii	d	Prid.	31	Petronillæ virginis.

Cyclus Epactarum	Lrã Dñical.		Dies mensis	I V N I V S.
xxvii	c	Kal.	1	
25 xxvi	f	iiij	2	Marcellini, Petri, & Erasmi martyrum.
xxv xxiiii	g	iii	3	
xxiii	A	Prid.	4	
xxii	b	Non.	5	
xxi	c	viii	6	
xx	d	vii	7	
xix	e	vi	8	
xviii	f	v	9	Primi & Feliciani martyrum.
xvii	g	iiii	10	
xvi	A	iii	11	Barnabæ Apostoli duplex.
xv	b	Prid.	12	Basilidis, Cyrini, Naboris, & Nazarij martyrum.
xiiii	c	Idib.	13	
xiii	d	xviii	14	Basilij Episcopi & conf. dupl.
xii	e	xvii	15	Viti, Modesti, & Crescẽtiæ mar.
xi	f	xvi	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiiii	18	Marci & Marcelliani, mart.
viii	b	xiii	19	Geruasij & Protasij mart.
vii	c	xii	20	Siluestrij Papæ & martyris.
vi	d	xi	21	
v	e	x	22	Paulini episcopi & confess. Vigilia.
iiii	f	ix	23	
iii	g	viii	24	Natiu. S.Ioan. Baptistæ dupl.
ii	A	vii	25	De octaua Natiu. S.Ioan. Bapt.
i	b	vi	26	Ioannis & Pauli mar. semid. cum com. oct. Natiu. S.Ioan.
*	c	v	27	De octa. Natiuit. S.Ioan.
xxix	d	iiii	28	Leonis Papę & confess. semid. & com. octau. & Vigiliæ.
xxviii	e	iii	29	Petri & Pauli Apost. dupl.
xxvii	f	Prid.	30	Commemo. S.Pauli Apostoli dupl. & comme. octa. S.Ioã.

Cyclus Epacta-rum.	Lrã Dñi cal.		Dies mensis.	IVLIVS.
xxvi	g	Kal.	1	Octa. S. Ioan. Baptistæ. & com. octa. Apostolorum.
25 xxv	A	vi	2	Visitatio B. Mariæ dupl. cum comm. octa. Apostol.
xxiiii	b	v	3	De octaua Apostolorum.
xxiii	c	iiii	4	De octaua.
xxii	d	iii	5	De octaua.
xxi	e	Prid.	6	Oct. Apost. Petri & Pauli. dup
xx	f	Non.	7	
xix	g	viii	8	
xviii	A	vii	9	
xvii	b	vi	10	Septem fratrũ mart. & ss. Ruffinæ ac Secundæ mart. semid.
xvi	c	v	11	Pij Papæ & mart.
xv	d	iiii	12	Naboris & & Felicis mart.
xiiii	e	iii	13	Anacleti Papæ & mart. semid.
xiii	f	Prid.	14	Bonauēturę epi & conf. semid.
xii	g	Idib.	15	
xi	A	xvii	16	
x	b	xvi	17	Alexij confess.
ix	c	xv	18	Symphorosę cũ septẽ filijs mar.
viii	d	xiiii	19	
vii	e	xiii	20	Margaritæ virg. & mart.
vi	f	xii	21	Praxedis virginis.
v	g	xi	22	Mariæ Magdalenæ duplex.
iiii	A	x	23	Apollinaris epi & mart. semid
iii	b	ix	24	Vig. & cõ S. Christinę vir. & m̃.
ii	c	viii	25	Iacobi Apost. dup. & cõ S. Christophori mar. in Laudib. tm̃.
i	d	vii	26	
[illegible]	e	vi	27	Pantaleonis mart.
xxix	f	v	28	Nazarij, Celsi, & Victoris pp̃ m̃. & Innocētij pp̃ & cõf. semid.
xxviii	g	iiii	29	Marthæ virg. semid. & comm. Felicis Simplicij, Faustini, & Beatricis mart.
xxvii	A	iii	30	Abdon, & Sennen mart.
25 xxvi	b	Prid.	31	

Cyclus Epactarum.	Lra Dñi cal.		Dies mensis.	A V G V S T V S.
xxv xxiiii	c	Kal.	1	Petri ad Vincula. dupl. & co. ss.Machab.mart.
xxiii	d	iiii	2	Stephani Papæ & martyris.
xxii	e	iii	3	Inuentio s.Steph.proto. semid.
xxi	f	Prid.	4	Dominici conf. dupl.
xx	g	Non.	5	Dedicatio s.Mar.ad Niues. dup.
xix	A	viii	6	Transfig.Dñi dup. & com. ss. Xysti pp. Felicifs. & Agap.mart.
xviii	b	vii	7	Donati epi & mart. (semid.
xvii	c	vi	8	Cyriaci, Largi, & Smarag.mart.
xvi	d	v	9	Vigilia. & co. s.Romani mart.
xv	e	iiii	10	Laurentij mart. dupl.
xiiii	f	iii	11	De octa.S.Laur. cum cõm. ss. Tiburtij,& Susannæ mart.
xiii	g	Prid.	12	De oct. & com. S.Claræ virg.
xii	A	Idibus	13	De octa.& com. SS.Hippolyti & Cassiani mart. (sebij conf.
xi	b	xix	14	De oct. cum co. Vigiliæ, & s.Eu
x	c	xviii	15	Assumptio B.M.virg. dupl.
ix	d	xvii	16	De octa Assumpt.B.M. cu com. oct.S.Laur. (oct.Assump.
viii	e	xvi	17	Octa.s.Laurentij. dup & com.
vii	f	xv	18	De octa. & com. s.Agapiti mar.
vi	g	xiiii	19	De octaua.
v	A	xiii	20	Bernardi Abbatis. dupl.cũ cõ.
iiii	b	xii	21	De octaua. (oct.Assump.
iii		xi	22	Oct. Assump.B.M. dupl.cũ cõ. SS.Timothei, Hippol. & Sym-
ii	d	x	23	Vigilia. (phoriani mar.
i	e	ix	24	Bartholomæi Apostoli. dupl. Romæ celebratur die 25.
*	f	viii	25	Ludouici Regis Franciæ conf.
xxix	g	vii	26	Zepherini Papæ & mart.
xxviii	A	vi	27	(dupl. & co. S.Hermetis mart.
xxvii	b	v	28	Augusti. epi conf. & Eccl. Doct.
xxvi	c	iiii	29	Decollatio S.Ioan.Baptistæ dup. & com. S.Sabinæ mart.
25 xxv	d	iii	30	Felicis, & Adaucti mart.
xxiiii	e	Prid.	31	

Cyclus Epactarum.	Lræ Dni cal.		Dies mensis.	SEPTEMBER.
xxiiii	f	Kal.	1	Aegidij Abbat.& cōm.SS.martyrum xii.fratrum
xxii	g	iiii	2	
xxi	A	iii	3	
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	
xviii	d	viii	6	
xvii	e	vii	7	
xvi	f	vi	8	Natiuit.B.Mariæ. dup. & com. S.Adriani mar. [illegible]
xv	g	v	9	De oct.s.Mariæ.et cō. s.Corgonij mar.
xiiii	A	iiii	10	De octaua.
xiii	b	iii	11	De oct. & comme. ss.Proti,& Hyacinthi mar.
xii	c	Prid.	12	De octaua.
xi	d	Idibus.	13	De octaua.
x	e	xviii	14	Exaltatio S. Crucis. com. octauæ Natiuit.S.Mariæ.
ix	f	xvii	15	Oct.Natiu.B. Mariæ. [illegible] com. S.Nicomedis mart.
viii	g	xvi	16	Cornelij et Cypria.Pont.et mar. semid. [illegible] ss.Euphemiæ, Luciæ, et Gemin.mar.
vii	A	xv	17	
vi	b	xiiii	18	
v	c	xiii	19	
iiii	d	xii	20	Vigilia. et comm S.Eustachij, et sociorum mart.
iii	e	xi	21	Matthæi Apostoli duplex.
ii	f	x	22	Mauritij et sociorum mart.
i	g	ix	23	Lini Papæ. et mart. [illegible] commu. S.Theclæ virg.et mart.
*	A	viii	24	
xxix	b	vii	25	
xxviii	c	vi	26	Cypriani,et Iustinæ mart.
xxvii	d	v	27	Cosmæ et Damiani mar.semid.
25 xxvi	e	iiii	28	
xxv	f	iii	29	Dedicat.S. Michaelis Archange. dup.
xxiii	g	Prid.	30	Hieronymi presb et conf.et Ecclesiæ Doctoris. dupl.

Cyclus Epactarum.	Lr̃æ Dñi cal.		Dies mensis.	OCTOBER.
xxii	A	Kal.	1	Remigij Episcopi et confess.
xxi	b	vi	2	
xx	c	v	3	
xix	d	iiii	4	Francisci confess.
xviii	e	iii	5	
xvii	f	Prid.	6	
xvi	g	Non.	7	S.Marci Papę et conf. cum com. SS.Sergij, Bacchi, Marcelli, et Apulei martyrum.
xv	A	viii	8	
xiiii	b	vii	9	Dionysij, Rustici, et Eleutherij mart. semid.
xiii	c	vi	10	
xii	d	v	11	
xi	e	iiii	12	
x	f	iii	13	
ix	g	Prid.	14	Callisti Papę et mart. semid.
viii	A	Idibus	15	
vii	b	xvii	16	
vi	c	xvi	17	
v	d	xv	18	Lucæ Euangelistæ. dupl.
iiii	e	xiiii	19	
iii	f	xiii	20	
ii	g	xii	21	Hilarionis Abbatis. et comm. SS. Vrsulæ et soc.virg.et mart.
i	A	xi	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviii	d	viii	25	Chrysanthi et Dariæ mart.
xxvii	e	vii	26	Euaristi Papæ et mart.
xxvi	f	vi	27	Vigilia.
25 xxv	g	v	28	Simonis et Iudę Apostol. dupl.
xxiiii	A	iiii	29	
xxiii	b	iii	30	
xxii	c	Prid.	31	Vigilia

Cyclus Epactarum.	Literæ Dñi cal.		Dies mensis.	NOVEMBER.
xxi	d	Kal.	1	Festū omniū Sanctorum dup.
xx	e	iiii	2	Commem. omnium defunct. dup. cū de oct. omniū sanct.
xix	f	iii	3	De octaua.
xviii	g	Prid.	4	De octaua. cum comm ss. Vitalis & Agricolæ mart.
xvii	A	Non.	5	De octaua.
xvi	b	viii	6	De octaua.
xv	c	vii	7	De octaua.
xiiii	d	vi	8	Octau. om. ss. dupl. & comme. ss. quatuor Coron. mart.
xiii	e	v	9	Dedicat. Basilicæ Saluatoris dup. cum cō s. Theod. mart.
xii		iiii	10	Tryphonis, Respicij, & Nymphæ mart.
xi	g	iii	11	Martini episcopi & cōf. dup. & com. s. Mennæ mart.
x	A	Prid.	12	Martini Papæ & mart. semid.
ix	b	Idibus	13	
viii	c	xviii	14	
vii	d	xvii	15	
vi	e	xvi	16	
v	f	xv	17	Gregorij Thaumaturgi episc. & Conf.
iiii	g	xiiii	18	Dedicatio Basilicarum Petri & Pauli duplex.
iii	A	xiii	19	Pontiani Papæ & mart.
ii	b	xii	20	
i	c	xi	21	
*	d	x	22	Ceciliæ virg. & mart. semidup.
xxix	e	ix	23	Clementis Papæ & mart. semid. cum com s. Felicitatis mart.
xxviii	f	viii	24	Chrysogoni mart.
xxvii	g	vii	25	Catherinæ virg. & mart. dupl.
25 xxvi	A	vi	26	Petri Alexandrini episc. & mart.
xxv xxiiii	b	v	27	
xxiii	c	iiii	28	
xxii	d	iii	29	& cō s. Saturnini mart.
xxi		Prid.	30	Andreæ Apostoli dupl.

Cyclus Epactarum.	Lrē Dñi cal.		Dies mensis.	DECEMBER.
xx	f	Kal.	1	
xix	g	iiii	2	Bibianæ virg.& mart. comme.
xviii	A	iii	3	
xvii	b	Prid.	4	Barbaræ virg.& mart. comme.
xvi	c	Non.	5	Sabbæ Abbatis. comme.
xv	d	viii	6	Nicolai epi & cōf. semid. (dup.
xiiii	e	vii	7	Amb. epi & cōf. & Eccl.Doct.
xiii	f	vi	8	Conceptio B. Mariæ. dupl.
xii	g	v	9	
xi	A	iiii	10	Melchiadis Papæ & mart. com.
x	b	iii	11	Damasi Papę & conf. semid.
ix	c	Prid.	12	
viii	d	Idib⁹.	13	Luciæ virg.& mart. dupl.
vii	e	xix	14	
vi	f	xviii	15	
v	g	xvii	16	
iiii	A	xvi	17	
iii	b	xv	18	
ii	c	xiiii	19	
i	d	xiii	20	Vigilia.
*	e	xii	21	Thomæ Apostoli. dupl.
xxix	f	xi	22	
xxviii	g	x	23	
xxvii	A	ix	24	Vigilia.
xxvi	b	viii	25	Natiui.D.N.Iesu Christi. dupl.
25 xxv	c	vii	26	Stephani protomartyris. dup. cum comm. octauæ Natiuit.
xxiiii	d	vi	27	Ioānis Apostoli & Euāg. dup. cum comm. octauarum.
xxiii	e	v	28	SS.Innocentū Martyrum dup. cum comm. octau.
xxii	f	iiii	29	Thòmæ Cantuar. epi & mart. semid.cum com. octauarum.
xxi	g	iii	30	De Dñica infra octa Natiuita. vel de oct. cū com. octauar.
19 xx	A	Prid.	31	Siluestri Papæ & conf. dupl. cum comme. octauarum.

Hæc Epacta 19. nigra nunquam est in vsu, nisi quando eodem anno concurrit cum aureo numero xix.

FINIS.

VENETIIS,

Ex officina Hæredum Melchioris Sessæ.

M D LXXXII.